

Departamento de Lingua Galega e Literatura

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA Curso 2022-2023

Lingua Galega e Literatura I (LOMCE)
Lingua Galega e Literatura II

Índice dinámico

1. Introdución e contextualización	3
1.1. Introdución	3
1.2. Contextualización	4
2. Aspectos específicos da materia Lingua Galega e Literatura I (1º de Bacharelato LOMCE) .	6
2.1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave	6
2.1.1. Contribución da materia ao desenvolvemento das competencias clave	6
2.1.2. Concreción dos estándares de aprendizaxe que forman os perfís competenciais	9
2.2. Obxectivos	20
2.3. Concreción para cada estándar avaliable da temporización, o grao mínimo para superar a materia e os procedementos e instrumentos de avaliación	22
2.4. Materiais e recursos didácticos	50
2.4.1. Materiais en formato físico	50
2.4.2. Materiais en formato dixital	50
2.5. Criterios sobre a avaliación e a cualificación	51
2.5.1. Criterios de avaliación	51
2.5.2. Criterios de cualificación	54
2.5.2.1. Cualificación das avaliacións	54
2.5.2.2. Proba final e proba extraordinaria	56
2.5.2.3. Normas para a realización dos exames	56
3. Aspectos específicos da materia Lingua Galega e Literatura II (2º de Bacharelato)	57
3.1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave	57
3.1.1. Contribución da materia ao desenvolvemento das competencias clave	57
3.1.2. Concreción dos estándares de aprendizaxe que forman os perfís competenciais	60
3.2. Obxectivos	71
3.3. Concreción para cada estándar avaliable da temporización, o grao mínimo para superar a materia e os procedementos e instrumentos de avaliación	73
3.4. Materiais e recursos didácticos	91
3.4.1. Materiais en formato físico	91
3.4.2. Materiais en formato dixital	91
3.5. Criterios sobre a avaliación e a cualificación	92
3.5.1. Criterios de avaliación	92
3.5.2. Criterios de cualificación	95
3.5.2.1. Cualificación das avaliacións	95
3.5.2.2. Proba final e proba extraordinaria	96
3.5.2.3. Normas para a realización dos exames	97
4. Concrecións metodolóxicas	98
5. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente	101

---

6. <u>Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes e deseño da avaliación inicial</u>	104
7. <u>Medidas de atención á diversidade</u>	104
8. <u>Concreción dos elementos transversais</u>	105
9. <u>Actividades complementarias e extraescolares</u>	106
10. <u>Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora</u>	106
10.1. <u>Aspectos xerais</u>	106
10.2. <u>Protocolo de autoavaliación e mellora do Departamento</u>	108
11. <u>Integrantes do departamento, cargos, distribución de cursos e conformidade con esta programación didáctica</u>	109

1. Introducción e contextualización

1.1. Introducción

Esta introdución, así como a presente Programación Didáctica, ten como marco legal o [Decreto 86/2015](#), do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato; a [Orde do 20 de marzo de 2018](#) pola que se regula a educación básica para as persoas adultas e se establece o seu currículo na Comunidade Autónoma de Galicia, a [Orde ECD/65/2015](#) pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato; a [Orde do 20 de maio de 2022](#) pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2022/23 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia e a [Resolución do 26 maio de 2022](#), da Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento das ensinanzas de educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato no curso académico 2022/23.

As materias que son obxecto desta programación didáctica ocúpense na súa totalidade do coñecemento e emprego da lingua galega no 1º curso (LOMCE) e 2º curso de Bacharelato. Estas materias teñen como finalidade fundamental o desenvolvemento da competencia comunicativa do alumnado, para que, a través delas, poida interactuar satisfactoriamente en todos os ámbitos que formarán parte da súa vida. Isto esixe, tal e como recolle o Anexo III do Decreto 86/2015, unha reflexión sobre os mecanismos de usos orais e escritos da súa propia lingua, e das outras linguas que estudan e coñecen, e a capacidade de interpretar e valorar o mundo, de formar as súas opinións, propias, claras e fundamentadas, e de desfrutar coa lectura crítica de obras literarias.

Segundo o citado Decreto 86/2015, polo que se establece o currículo da Educación Secundaria Obrigatoria e do Bacharelato, a lingua apréndese non para falar, ler ou escribir sobre a lingua, senón para falar, ler e escribir sobre emocións, afectos e aventuras, sobre o mundo, como medio das relacións interpersoais e recoñecemento da alteridade, motor do pensamento e das reflexións, e porta de acceso ao coñecemento. Neste marco, a formación lingüística no contexto escolar é un instrumento para a equidade, xa que debe facilitar os medios necesarios para comunicar no ámbito educativo e na vida profesional e social, fundamentalmente en contextos formais e educativos, ademais de sensibilizar cara a usos creativos e lúdicos das linguas e servir de achegamento ao patrimonio literario e cultural que estas propician.

A lingua é, en consecuencia, unha das ferramentas fundamentais que vai utilizar o/a alumno/a para relacionarse en sociedade e achegarse a outros pobos e culturas, adquirir novos coñecementos e entender a realidade, analizar criticamente a información, xerar e difundir ideas e opinións expresar a súa afectividade e regular as súas emocións.

Por todo isto, as materias de Lingua Galega e Literatura organízase en cinco Bloques de Contidos que deben atender á aprendizaxe instrumental da lingua, mais tamén ao seu coñecemento formal, así como á comprensión e valoración da realidade plurilingüe en que nos movemos e, finalmente, ao fomento da lectura, a través do estudo da Literatura, como fonte de pracer e enriquecemento persoal.

Segundo o Decreto 86/2015, antes citado, a situación de sociedade multilingüe e plural na que vivimos demanda un enfoque metodolóxico de carácter plurilingüe e intercultural, cuxa finalidade sexa retirar as barreiras artificiais entre as linguas, polo que este enfoque metodolóxico considera a aprendizaxe de todas as linguas e culturas de xeito transversal e integrador no seu ensino e na súa aprendizaxe. No contexto escolar, a aprendizaxe das linguas está dirixida ao logro de obxectivos similares, aínda que con diferentes niveis de dominio e diferentes situacións de partida para cada lingua. Mediante o diálogo intercultural póñense en xogo dispositivos de relación social esenciais, como son o recoñecemento do outro como lexítimo, o reforzamento da identidade propia no recoñecemento da identidade das demais persoas, a aceptación da diversidade persoal, social e cultural ou o respecto dos dereitos fundamentais.

Partindo das aprendizaxes adquiridas, a través de operacións e percepcións concretas na Educación Primaria e a través do desenvolvemento de operacións formais e de razoamentos lóxicos e conceptuais na ESO, o Bacharelato debe proporcionarlle ao/á alumno/a a formación, a madureza intelectual e humana e os coñecementos e habilidades que lle permitan desenvolver as funcións sociais e incorporarse á vida activa con responsabilidade e competencia; ademais de capacitalo para acceder á educación superior.

Dentro deste contexto, non se pode esquecer a actual situación de minorización da lingua galega, que cómpre atender e establecer mecanismos para a súa superación. Con esa finalidade, é preciso favorecer o uso e a aprendizaxe da nosa lingua de xeito que se impulse a súa normalización e se venzan as dificultades da súa menor presenza e repercusión social, motivadas en moitos casos por prexuízos que é necesario superar.

Non esquezamos que a lingua é a creación colectiva máis importante do pobo galego. Por iso, a súa normalización e preservación é unha responsabilidade común de primeira magnitude. A pesar de que é a sociedade, no seu conxunto, a que decide sobre as linguas que quere usar e que a normalización lingüística é un proxecto de gran complexidade que excede o ámbito docente, entendemos que desde o noso nivel de ensino pódese facer moito para impulsar este proceso mediante unha sensibilización activa do alumnado.

1.2. Contextualización

O IES San Clemente está situado na zona monumental da cidade de Santiago de Compostela, na rúa que leva o seu mesmo nome. No centro impártense as seguintes ensinanzas:

- Ciclos Formativos de grao medio e superior de Informática, nas modalidades presencial e a distancia.
- Ensino de adultos telemático a distancia de ESA e Bacharelato.

O feito de que as materias que están a cargo deste Departamento estean enmarcadas dentro do ensino para adultos e a distancia condiciona gran parte dos aspectos desta programación, o que se contemplará ao longo dos seus diferentes apartados.

O alumnado de Bacharelato deste centro caracterízase, en primeiro lugar, pola súa diversidade. Trátase de persoas adultas, comprendidas nunha ampla franxa de idade, que recorren ao ensino a distancia por moi diferentes razóns persoais, académicas ou laborais. Por outra parte, cabe destacar a súa dispersión xeográfica, pois levan a cabo os estudos desde as

súas localidades de residencia e unicamente teñen que desprazarse á cidade máis próxima para realizaren as probas de avaliación.

Nesta modalidade de ensino, o contacto que se establece entre o profesorado e o alumnado baséase, fundamentalmente, na comunicación a través da plataforma virtual, na que o alumnado pode atopar todo o material didáctico que precisa. O contacto co profesorado poden establecelo a través da propia plataforma, por correo electrónico, así como telefonicamente ou a través do sistema de videoconferencia das titorías web mais, dadas as circunstancias epidemiolóxicas, restrinxirase a posibilidade de encontros presenciais co profesorado do departamento, a non ser que haxa unha situación excepcional que o requira e sexa debidamente xustificada polo alumnado.

As probas de avaliación celébranse, simultaneamente, nas datas e nas sedes establecidas polo centro.

O número de alumnos/as matriculados/as no momento de redacción desta programación no é significativo, debido a que aínda se abriu a matrícula hai escasamente uns días. A matrícula continúa aberta ao longo dun amplo espazo de tempo nos cursos de bacharelato, polo que o número de alumnos/as matriculados/as se incrementará de maneira significativa. No curso pasado o número total de alumnos/as nesta materia foi de 457.

2. Aspectos específicos da materia Lingua Galega e Literatura I (1º de Bacharelato LOMCE)

2.1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave

2.1.1. Contribución da materia ao desenvolvemento das competencias clave

Na LOMCE establécense dentro do marco do proceso de aprendizaxe, sete competencias clave, que se consideran necesarias para o desenvolvemento correcto das persoas na sociedade do coñecemento e que se deben traballar en todas as materias do currículo. A adquisición e o desenvolvemento destas competencias (que supoñen unha continuación das denominadas competencias básicas da lexislación educativa anterior) por parte do alumnado, constitúen a base na que se orienta o modelo curricular de cada materia.

Tal e como aparece definida na Orde ministerial ECD/65/2015, "A competencia clave é a capacidade de responder a demandas complexas e levar a cabo tarefas diversas de forma adecuada. A competencia supón unha combinación de habilidades prácticas, coñecementos, motivación, valores éticos, actitudes, emocións, ademais doutros compoñentes sociais. Trátase dun coñecemento adquirido a través da participación activa en practicas sociais. É un *saber facer*".

A inclusión das competencias clave no currículo ten tres finalidades:

- Integrar as diferentes aprendizaxes, tanto as formais (as diferentes áreas do currículo) como as informais.
- Facer que os estudantes poñan as súas aprendizaxes en relación con distintos tipos de contidos e que as utilicen de maneira efectiva cando lles resulten necesarias en diferentes situacións e contextos.
- Orientar a ensinanza, ao permitir identificar os contidos e os criterios de avaliación imprescindíbeis.

A materia de Lingua Galega e Literatura I contribúe dun xeito moi especial ao desenvolvemento de todos os aspectos que conforman a competencia en comunicación lingüística. Aínda que en menor medida, serve tamén para a adquisición das restantes competencias clave.

- **Competencia en comunicación lingüística (CCL).**

Esta competencia refírese á utilización da linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita, de representación, interpretación e comprensión da realidade, de construción e comunicación do coñecemento e de organización e autorregulación do pensamento, das emocións e da conduta; ademais de ser a vía de coñecemento e contacto coa diversidade cultural. As habilidades e estratexias para o uso dunha lingua determinada (escoitar, expoñer, dialogar, ler, escribir, comprender, saber comunicar) e a capacidade para tomar a lingua como obxecto de observación son capacidades que se transfíren e aplican á aprendizaxe doutras linguas, o cal contribúe á súa vez a acrecentar a competencia sobre o uso da linguaxe en

xeral. A dinámica das seccións de comunicación oral e comunicación escrita desta materia ocúpase predominantemente do desenvolvemento desta competencia, mediante prácticas orais e escritas activas e pasivas de natureza moi diversa: prácticas de escoita activa, escrita de resumos, esquemas, comentarios persoais, textos literarios..., lectura de textos de diversos campos e de obras e fragmentos de obras literarias...

- **Competencia para aprender a aprender (CAA).**

A lingua é un instrumento de comunicación, pero tamén é un instrumento de acceso a novos coñecementos. O acceso ao saber e á construción de coñecementos mediante a linguaxe relaciónase directamente con esta competencia. Esta competencia debe desenvolverse a través dunha actitude de curiosidade, interese e creatividade cara ao propio proceso de aprendizaxe. As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para estruturar o pensamento e o control da aprendizaxe e para valorar a correcta expresión oral e escrita, así como a lectura, como fonte de enriquecemento persoal:

- Lectura comprensiva
- Interpretación das informacións lingüísticas dos dicionarios
- Exposición e conclusións sobre tarefas académicas
- Interese pola autocorrección e capacidade de autoavaliación

No desenvolvemento práctico do currículo da materia prestarase especial atención á asunción do erro como parte do proceso de aprendizaxe, así como á necesidade de desenvolver a capacidade de autocorrección como unha maneira de aprender.

- **Competencia para o sentido da iniciativa e o espírito emprendedor (CSIEE).**

A adquisición de habilidades lingüísticas contribúe a progresar nesta competencia e na regulación da propia actividade con progresiva autonomía, porque aprender a usar a lingua é tamén aprender a analizar e resolver problemas, trazar plans e tomar decisións. As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para aprender a manter unha actitude crítica ante as mensaxes recibidas, a localizar a información, a estimular a curiosidade por diferentes asuntos sociais e a fomentar a autoestima lingüística:

- Lectura crítica dos medios de comunicación social
- Uso dos elementos que proporcionan as TIC
- Uso da biblioteca

Dentro do currículo da materia préstase atención á iniciativa persoal e á propia autonomía do alumno/a, a través da investigación arredor de temas dados e a creación de novos contidos partindo dos datos obtidos nesa pescuda.

- **Competencia dixital (CD).**

Esta materia tamén contribúe a progresar nesta competencia posto que unha das súas metas é proporcionar coñecementos e destrezas para a busca e selección de información relevante, así como para a súa reutilización na elaboración de textos orais e escritos propios. Por outra banda, a diversidade de modalidades e soportes textuais ou informativos require hoxe dunha alfabetización máis complexa. As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para transformar a información en coñecemento:

- Uso de programas para a elaboración de textos escritos e presentacións
- Emprego de correctores ortográficos
- Realización de exercicios interactivos de lingua, literatura, xeografía e historia

- Consulta de enciclopedias virtuais e dicionarios e xornais dixitais
- Traballo na aula virtual do centro

- **Competencias sociais e cívicas (CSC).**

A aprendizaxe da lingua concibida como desenvolvemento da competencia comunicativa contribúe decisivamente ao desenvolvemento desta competencia, entendida como un conxunto de habilidades e destrezas para as relacións, a convivencia, o respecto e o entendemento entre persoas. Aprender lingua é aprender a comunicarse cos outros, a comprender o que estes transmiten e a aproximarse a outras realidades. Trátase polo tanto dun instrumento fundamental para a socialización e o respecto polas normas de convivencia. Un elemento do currículo das linguas moi relacionado con esta competencia é a variedade dos usos da lingua e a diversidade lingüística, e de aí a valoración de todas as linguas como igualmente aptas para desempeñar as funcións de comunicación e representación.

As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para analizar criticamente os usos discriminatorios da linguaxe mediante os cales se transmiten prexuízos e imaxes estereotipadas do mundo:

- Comentario crítico de distintos tipos de textos (especialmente de actualidade, procedentes dos medios de comunicación, orais ou escritos).
- Exercicio dos valores democráticos e dos dereitos civís.
- Prácticas de diálogo (a través do foro da aula virtual e das videotitorías) que redunden na mellora das capacidades pasivas e activas da comunicación e que alimenten a capacidade de tolerancia e de respecto.

- **Competencia para a conciencia e as expresións culturais (CCEC).**

Nesta materia, a lectura e a valoración das obras literarias contribúen de forma relevante ao desenvolvemento desta competencia, entendida como aproximación a un patrimonio literario e a uns temas recorrentes que son expresión de preocupacións esenciais do ser humano. Esta competencia sairá reforzada se se relacionan as manifestacións literarias con outras manifestacións artísticas: pintura, música, cinema...

As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para valorar a riqueza cultural, a diversidade lingüística e a expresividade popular:

- Propostas de visitas a museos, exposicións, representacións teatrais, cinema e concertos

- **Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT).**

A pesar de que esta competencia non apareza apenas vinculada á materia de Lingua Galega e Literatura, pódese entender que certas actividades relacionadas co campo da matemática, fundamentalmente aspectos estatísticos, poden ser estimuladas por ela. É imprescindible a lingua para explicar unha gráfica, para ler un mapa ou para entender as estatísticas que aparecen con frecuencia nos medios de comunicación. Para a interpretación de gráficas históricas e sociolingüísticas é imprescindible estimular esta competencia. As seguintes actividades contribúen a desenvolvela:

- Comentario de gráficas
- Interpretación de estatísticas

2.1.2.- Concreción dos estándares de aprendizaxe da materia que forman os perfís competenciais

Competencia clave	Aprender a aprender (CAA)
Estándares	
-LGB1.1.2 - Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais.	
-LGB1.1.3 - Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.	
-LGB1.10.1 - Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada) e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma.	
-LGB1.10.2 - Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo.	
-LGB1.11.1 - Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	
-LGB1.2.1 - Sintetiza o contido dun texto ou responde preguntas concretas relativas á comprensión de textos orais.	
-LGB1.2.3 - Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	
-LGB1.2.4 - escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral.	
-LGB1.3.3 - Analiza e explica os recursos verbais e non verbais.	
-LGB1.5.1 - Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	
-LGB1.5.2 - Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas.	
-LGB1.5.6 - Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	
-LGB1.9.1 - Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	
-LGB2.1.1 - Recolle as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais.	
-LGB2.1.4 - Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión e complementar a información do texto.	
-LGB2.10.1 - Consulta fontes dixitais, contrasta e selecciona a información relevante mediante fichas-resumo.	

-LGB2.3.1 - Comprende, interpreta e sintetiza tanto o contido de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e textos argumentativos e expositivos (ensaios).
-LGB2.3.4 - Analiza os recursos verbais e non verbais dos textos expositivos e argumentativos de tema especializado e valóraos en función da intención comunicativa do/da autor/a, do tema e do xénero textual.
-LGB3.10.1 - Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.
-LGB3.11.1 - Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.
-LGB3.4.1 - Identifica e explica os usos e valores do substantivo e do adxectivo nun texto, relacionándoos coa intención comunicativa, coa tipoloxía textual, así como con outros compoñentes da situación comunicativa.
-LGB3.5.1 - Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
-LGB3.6.1 - Identifica e explica os usos e valores dos verbos e das perífrases e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
-LGB3.7.1 - Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.
-LGB3.8.1 - Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
-LGB3.9.1 - Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.

Competencia clave	Competencia Dixital (CD)
Estándares	
-LGB1.5.6 - Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	
-LGB2.1.4 - Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión e complementar a información do texto.	
-LGB2.10.1 - Consulta fontes dixitais, contrasta e selecciona a información relevante mediante fichas-resumo.	
-LGB2.10.2 - Planifica os escritos en función dunha orde predefinida e revisa o proceso de escritura	

con axuda de ferramentas dixitais.
-LGB2.10.3 - Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.
-LGB2.3.1 - Comprende, interpreta e sintetiza tanto o contido de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e textos argumentativos e expositivos (ensaios).
-LGB3.10.1 - Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.
-LGB1.5.6 - Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.
-LGB2.1.4 - Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión e complementar a información do texto.
-LGB2.10.1 - Consulta fontes dixitais, contrasta e selecciona a información relevante mediante fichas-resumo.
-LGB2.10.2 - Planifica os escritos en función dunha orde predefinida e revisa o proceso de escritura con axuda de ferramentas dixitais.
-LGB2.10.3 - Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.
-LGB2.3.1 - Comprende, interpreta e sintetiza tanto o contido de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e textos argumentativos e expositivos (ensaios).
-LGB3.10.1 - Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.

Competencia clave	Competencia Lingüística (CCL)
Estándares	
-LGB1.1.2 - Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais.	
-LGB1.1.3 - Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.	
-LGB1.10.1 - Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada) e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma.	
-LGB1.11.1 - Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción	

oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.
-LGB1.2.1 - Sintetiza o contido dun texto ou responde preguntas concretas relativas á comprensión de textos orais.
-LGB1.2.2 - Comprende as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación, charla ou conferencia.
-LGB1.3.1 - Recoñece a intención comunicativa, as ideas principais e relevantes de programas de radio e televisión (entrevistas, documentais, series e películas).
-LGB1.3.2 - Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social.
-LGB1.3.3 - Analiza e explica os recursos verbais e non verbais.
-LGB1.4.1 - Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.
-LGB1.4.3 - Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.
-LGB1.5.1 - Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.
-LGB1.5.3 - Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.
-LGB1.5.4 - Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.
-LGB1.5.5 - Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.
-LGB1.5.6 - Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.
-LGB1.6.1 - Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical.
-LGB1.6.2 - Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.
-LGB1.6.3 - Emprega recursos verbais e non verbais en textos expositivos.
-LGB1.7.1 - Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.
-LGB1.7.2 - Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).
-LGB1.7.3 - Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo

conxugado e fraseoloxía adecuada.
-LGB1.7.4 - Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.
-LGB1.8.1 - Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.
-LGB1.8.2 - Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.
-LGB1.9.1 - Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.
-LGB2.1.1 - Recolle as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais.
-LGB2.1.2 - Interpreta o sentido global do texto, identifica o propósito comunicativo do/da autora e emite opinións e xuízos sobre a mensaxe.
-LGB2.1.3 - Distingue o tema principal e os subtemas e compón o esquema xerarquizado das ideas do texto.
-LGB2.1.4 - Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión e complementar a información do texto.
-LGB2.10.1 - Consulta fontes dixitais, contrasta e selecciona a información relevante mediante fichas-resumo.
-LGB2.10.2 - Planifica os escritos en función dunha orde predefinida e revisa o proceso de escritura con axuda de ferramentas dixitais.
-LGB2.10.3 - Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.
-LGB2.2.1 - Selecciona e presenta os contidos dos seus textos de forma clara e ordenada.
-LGB2.2.2 - Identifica e describe as características lingüísticas dos distintos tipos de rexistro.
-LGB2.2.3 - Utiliza o rexistro lingüístico axeitado á situación comunicativa das súas producións.
-LGB2.2.4 - Utiliza mecanismos variados de cohesión lingüística.
-LGB2.2.5 - Axústase ás normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.
-LGB2.3.1 - Comprende, interpreta e sintetiza tanto o contido de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e textos argumentativos e expositivos (ensaos).
-LGB2.3.2 - Comprende, interpreta e sintetiza tanto o contido de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e textos argumentativos e expositivos (ensaos).
-LGB2.3.3 - Sintetiza e distingue as ideas principais e as secundarias de textos de carácter

expositivo e argumentativo propios do ámbito educativo.
-LGB2.3.4 - Analiza os recursos verbais e non verbais dos textos expositivos e argumentativos de tema especializado e valóraos en función da intención comunicativa do/da autor/a, do tema e do xénero textual.
-LGB2.3.5 - Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical.
-LGB2.3.6 - Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.
-LGB2.4.1 - Comprende, produce e valora de forma crítica textos publicitarios e periodísticos de carácter informativo ou de opinión.
-LGB2.4.2 - Interpreta as mensaxes publicitarias e recoñece os elementos de persuasión dos anuncios.
-LGB2.4.3 - Identifica e rexeita as ideas e os usos lingüísticos discriminatorios dos textos publicitarios.
-LGB2.5.1 - Identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos descritivos e produce outros textos similares.
-LGB2.6.1 - Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos expositivos.
-LGB2.7.1 - Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos narrativos.
-LGB2.8.1 - Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos argumentativos.
-LGB2.9.1 - Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos dialogados.
-LGB3.1.1 - Emprega os principais coñecementos de Lingüística Xeral para comprender e analizar textos alleos de distintos ámbitos e para producir, compor e revisar textos propios e de temáticas diversas vinculados á comunicación e á linguaxe.
-LGB3.1.2 - Describe os principais conceptos de Lingüística Xeral: comunicación, linguaxe, lingua, unidades lingüísticas, signo lingüístico e diversas disciplinas lingüísticas.
-LGB3.10.1 - Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.
-LGB3.11.1 - Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.

-LGB3.2.1 - Recoñece os rexistros lingüísticos en textos orais e escritos en función da intención comunicativa.
-LGB3.2.2 - Valora a importancia de utilizar o rexistro axeitado a cada situación comunicativa e aplícao nas súas producións orais e escritas.
-LGB3.3.1 - Produce textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.
-LGB3.4.1 - Identifica e explica os usos e valores do substantivo e do adxectivo nun texto, relacionándoos coa intención comunicativa, coa tipoloxía textual, así como con outros compoñentes da situación comunicativa.
-LGB3.5.1 - Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
-LGB3.6.1 - Identifica e explica os usos e valores dos verbos e das perífrases e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
-LGB3.7.1 - Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.
-LGB3.8.1 - Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
-LGB3.9.1 - Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
-LGB4.1.1 - Distingue as funcións sociais da lingua e determina a situación do galego respecto a elas.
-LGB4.2.1 - Describe a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica.
-LGB4.2.2 - Determina o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI e a súa importancia cultural e económica desde a perspectiva galega.
-LGB4.2.3 - Diferencia e explica os conceptos de multilingüismo, plurilingüismo, lingua minoritaria e lingua minorizada, conflito lingüístico e diglosia e describe os fundamentos do ecolingüismo.
-LGB4.3.1 - Describe a romanización e o nacemento das linguas romances.
-LGB4.3.2 - Identifica e describe os diferentes elementos constitutivos do galego ao longo da historia (substrato, estrato e superestrato).
-LGB4.4.1 - Recoñece os cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e cita algún exemplo.
-LGB4.4.2 - Distingue as familias léxicas irregulares e utilízalas correctamente.
-LGB4.5.1 - Identifica e describe as características lingüísticas fundamentais do galego antigo.

-LGB4.5.2 - Describe o contexto histórico e cultural do galego antigo así como a súa situación sociolingüística.
-LGB4.5.3 - Identifica o galego antigo en documentos non literarios e literarios.
-LGB4.6.1 - Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII), describe o seu contexto e identifícao en textos.
-LGB4.6.2 - Describe o contexto histórico e cultural do galego medio así como a súa situación sociolingüística.
-LGB4.6.3 - Analiza a repercusión desta etapa de dialectalización da lingua no desenvolvemento posterior do galego.
-LGB4.6.4 - Identifica o galego medio en documentos non literarios e literarios.
-LGB4.7.1 - Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o século XIX ata 1916).
-LGB4.7.2 - Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) así como a súa situación sociolingüística.
-LGB4.7.3 - Analiza a repercusión da etapa de nacemento do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) no desenvolvemento posterior da lingua.
-LGB4.7.4 - Identifica o galego moderno (desde o século XIX ata 1916) en documentos non literarios e literarios.
-LGB4.7.5 - Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan textos anteriores a 1916.
-LGB5.1.1 - Define "literatura" e "texto literario", caracteriza os diferentes xéneros e analiza os seus principais recursos formais e describe a cronoloxía xeral da historia da literatura galega.
-LGB5.1.2 - Compara textos de diferentes xéneros, caracterizándoos a partir dos seus trazos formais e estruturais definitorios.
-LGB5.1.2 - Adscribe á súa época autores/as e textos destacados da historia da literatura galega.
-LGB5.2.1 - Define "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, concreta a historia da súa vitalidade e mais as principais manifestacións e compilacións nos diferentes períodos históricos ata a actualidade.
-LGB5.2.2 - Le e comenta textos dos diferentes xéneros da literatura galega de tradición oral e identifica os seus principais trazos formais, estruturais e temáticos.
-LGB5.3.1 - Identifica, analiza e describe a literatura medieval: contextualiza sociohistórica e sociolingüísticamente as súas orixes, define as características principais e analiza a lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.
-LGB5.4.1 - Le e comenta textos representativos da literatura medieval, caracterízaos formal,

estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.
-LGB5.5.1 - Identifica, analiza e describe a literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII): contextualiza sociohistórica e sociolingüísticamente a produción desta etapa, e describe e analiza as obras e os/as autores/as principais.
-LGB5.6.1 - Le e comenta textos representativos da literatura do galego medio, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico
-LGB5.7.1 - Identifica, analiza e describe a literatura do Rexurdimento: contextualiza sociohistórica e sociolingüísticamente a produción do Prerrexurdimento e o Rexurdimento pleno ata 1916 e describe e analiza as obras e os/as autores/as principais deste período.
-LGB5.8.1 - Le e comenta textos representativos da literatura do Rexurdimento (tanto do Prerrexurdimento como do Rexurdimento pleno e a literatura de comezos do século XX ata 1916), caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.

Competencia clave	Conciencia e expresións culturais (CCEC)
Estándares	
-LGB1.3.1 - Recoñece a intención comunicativa, as ideas principais e relevantes de programas de radio e televisión (entrevistas, documentais, series e películas).	
-LGB4.2.1 - Describe a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica.	
-LGB4.2.2 - Determina o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI e a súa importancia cultural e económica desde a perspectiva galega.	
-LGB4.2.3 - Diferencia e explica os conceptos de multilingüismo, plurilingüismo, lingua minoritaria e lingua minorizada, conflito lingüístico e diglosia e describe os fundamentos do ecolingüismo.	

Competencia clave	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)
Estándares	
-LGB1.10.2 - Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo.	
-LGB1.4.3 - Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	
-LGB1.5.2 - Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas.	
-LGB1.5.5 - Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada,	

<p>pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.</p>
<p>-LGB1.6.4 - Adecúa o texto segundo a intención comunicativa, o tema e o xénero textual.</p>
<p>-LGB1.8.1 - Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.</p>
<p>-LGB1.8.2 - Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.</p>
<p>-LGB1.9.1 - Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.</p>
<p>-LGB3.3.1 - Produce textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.</p>

Competencia clave	Sociais e Cívicas (CSC)
Estándares	
<p>-LGB1.2.2 - Comprende as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación, charla ou conferencia.</p>	
<p>-LGB1.3.1 - Recoñece a intención comunicativa, as ideas principais e relevantes de programas de radio e televisión (entrevistas, documentais, series e películas).</p>	
<p>-LGB1.3.2 - Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social.</p>	
<p>-LGB1.3.3 - Analiza e explica os recursos verbais e non verbais.</p>	
<p>-LGB1.4.2 - Coñece, valora e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral; respecta as quendas e as opinións alleas.</p>	
<p>-LGB1.4.3 - Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.</p>	
<p>-LGB1.5.4 - Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.</p>	
<p>-LGB1.5.5 - Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.</p>	
<p>-LGB1.6.3 - Emprega recursos verbais e non verbais en textos expositivos.</p>	
<p>-LGB1.6.4 - Adecúa o texto segundo a intención comunicativa, o tema e o xénero textual.</p>	
<p>-LGB1.7.1 - Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención</p>	

comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.
-LGB1.8.1 - Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.
-LGB1.8.2 - Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quenadas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.
-LGB1.9.1 - Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.
-LGB2.1.2 - Interpreta o sentido global do texto, identifica o propósito comunicativo do/da autora e emite opinións e xuízos sobre a mensaxe.
-LGB2.4.1 - Comprende, produce e valora de forma crítica textos publicitarios e periodísticos de carácter informativo ou de opinión.
-LGB2.4.2 - Interpreta as mensaxes publicitarias e recoñece os elementos de persuasión dos anuncios.
-LGB2.4.3 - Identifica e rexeita as ideas e os usos lingüísticos discriminatorios dos textos publicitarios.
-LGB3.2.1 - Recoñece os rexistros lingüísticos en textos orais e escritos en función da intención comunicativa.
-LGB3.2.2 - Valora a importancia de utilizar o rexistro axeitado a cada situación comunicativa e aplícao nas súas producións orais e escritas.
-LGB4.1.1 - Distingue as funcións sociais da lingua e determina a situación do galego respecto a elas.
-LGB4.2.1 - Describe a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica.
-LGB4.2.2 - Determina o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI e a súa importancia cultural e económica desde a perspectiva galega.
-LGB4.2.3 - Diferencia e explica os conceptos de multilingüismo, plurilingüismo, lingua minoritaria e lingua minorizada, conflito lingüístico e diglosia e describe os fundamentos do ecolingüismo.
-LGB4.3.2 - Identifica e describe os diferentes elementos constitutivos do galego ao longo da historia (substrato, estrato e superestrato).
-LGB4.5.2 - Describe o contexto histórico e cultural do galego antigo así como a súa situación sociolingüística.
-LGB4.6.2 - Describe o contexto histórico e cultural do galego medio así como a súa situación sociolingüística.
-LGB4.6.3 - Analiza a repercusión desta etapa de dialectalización da lingua no desenvolvemento posterior do galego.

-LGB4.7.2 - Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) así como a súa situación sociolingüística.

-LGB4.7.3 - Analiza a repercusión da etapa de nacemento do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) no desenvolvemento posterior da lingua.

2.2. Obxectivos

Segundo o decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da Educación Secundaria Obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia, este nivel educativo debe contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades que lles permitan:

a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.

b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.

d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.

f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.

g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.

h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.

i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.

l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto

---

cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.

m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.

o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.

p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

2.3. Concreción para cada estándar avaliable da temporización, o grao mínimo para superar a materia e os procedementos e instrumentos de avaliacións

GRAO MÍNIMO PARA SUPERAR A MATERIA, TEMPORIZACIÓN E INSTRUMENTOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO							
Bloque 1: Comunicación oral: falar e escoitar							
Criterios de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización			Instrumentos e procedementos de avaliación	Compet. clave
			1ª av.	2ª av.	3ª av.		
LG-B1.1	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB1.1.1 - Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais. 	<ul style="list-style-type: none"> Comprende, con escasos erros, e interpreta, seguindo unhas pautas dadas, a intención comunicativa e distingue as idea principal e secundarias de todo tipo de textos orais en calquera rexistro, nivel ou variedade de lingua e é quen de elaborar resumos e esquemas. 	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> Análise da elaboración de resumos e esquemas a partir de textos orais de vídeos seleccionados polo/a profesor/a. 	CLL
LG-B1.1	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB1.1.2 - Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais. 		CCL CAA				
LG-	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB1.1.3 - Inter- 	<ul style="list-style-type: none"> Produce, con escasos 	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> Observación das intervencións nas comuni- 	CCL

B1.1	<p>preta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.</p>	<p>erros, distintos tipos de textos orais e é quen de realizar intervencións planificadas e/ou espontáneas, adecuadas ao contexto, respectando as regras de interacción, cinxíndose ao tema e empregando expresións propias do galego, dun xeito cada vez máis rico e variado no uso do léxico e con coherencia e corrección gramatical.</p>				<p>cacións orais co profesorado.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posibilidade de envío a través da titoría telemática dunha gravación onde se emita un xuízo crítico sobre un texto proposto polo/a profesor/a 	CAA
LG-B1.2	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB1.2.1 - Sintetiza o contido dun texto ou responde preguntas concretas relativas á comprensión de textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> • Comprende, con escasos erros, e interpreta, seguindo unhas pautas dadas, a intención comunicativa e distingue as ideas principais e secundarias de todo tipo de textos orais en calquera rexistro, nivel ou variedade de lingua e é quen de elaborar resumos e esquema e de responder a preguntas concretas sobre eles, respectando a gramática e as propiedades de texto. 	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> • Análise das preguntas realizadas nas intervencións nas comunicacións orais co profesorado. • Exercicios programados a partir de textos orais de vídeos propostos polo/a profesor/a. 	CCL CAA
LG-B1.2	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB1.2.2 - Comprende as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación, charla ou conferencia. 						CCL CSC
LG-B1.2	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB1.2.3 - Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación cien- 						CAA

	tífica e cultural.						
LG-B1.2	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB1.2.4 - Escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • É capaz de entender no fundamental as exposicións dos materiais orais (vídeos e documentos sonoros) empregados no curso e de formular cuestións básicas para solucionar dúbidas con corrección. 	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> • Análise das cuestións formuladas comunicacións orais co profesorado e nos foros da aula virtual. 	CAA
LG-B1.3	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB1.3.1 - Recoñece a intención comunicativa, as ideas principais e relevantes de programas de radio e televisión (entrevistas, documentais, series e películas). 	<ul style="list-style-type: none"> • Comprende, con escasos erros, e interpreta, seguindo unhas pautas dadas, a intención comunicativa e distingue as ideas principais e secundarias de textos orais procedentes de programas de radio e de televisión e identifica con claridade os xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación. 		X 3ª quinc.		<ul style="list-style-type: none"> • Análise da elaboración de resumos e esquemas e comentarios a partir de textos orais de vídeos de radio e televisión seleccionados polo/a profesor/a. 	CCL CSC CCEC
LG-B1.3	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB1.3.2 - Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social. 		CCL CSC				
LG-B1.3	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB1.3.3 - Analiza e explica os recursos verbais e non verbais. 	<ul style="list-style-type: none"> • É capaz de discernir, no básico, a importancia dos recursos verbais, nas exposicións orais e o valor significativo da xestualidade. 		X 3ª quinc.			CCL CAA CSC

LG-B1.4	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB1.4.1 - Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso. 	<ul style="list-style-type: none"> Recoñece de maneira activa os mecanismos básicos das propiedades textuais. 	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> Exercicio de autoavalación. 	CCL
LG-B1.4	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB1.4.2- Coñece, valora e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral; respecta as quendas e as opinións alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> Exprésase de xeito respetuoso, empregando con normalidade os recursos da oralidade, e mostra tolerancia cara a opinións diferentes á súa. 	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> Análise das intervencións nas comunicacións orais co profesorado. 	CSC
LG-B1.4	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB1.4.3 - Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (pausas, entoación, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público. 						CSC CCL CSIEE
LG-B1.5	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB1.5.1- Planiifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados. 	<ul style="list-style-type: none"> É capaz de construír, con escasos erros, un texto oral sobre un contido de actualidade relacionado coa materia, cun nivel de textualidade, adecuación e emprego gramatical axeitados e unha ordenación de contidos lóxica, a partir de diversas fontes de 			X 1ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> Posibilidade de envío a través da titoría telemática dunha gravación onde se expoña oralmente un tema elaborado sobre a situación de castelanización da lingua galega nos distintos sectores da sociedade (medios de comunicación, emprego familiar, distintos sectores económicos e políticos...) 	CAA CCL
LG-B1.5	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB1.5.2 - Consulta fontes de infor- 						CAA CSIEE

	mación diversas e re- visa os borradores e esquemas.	información, esencialmente dixitais, e de expoñelo em- pregando adecuadamente os mecanismos da oralidade.						
LG- B1.5	• 1º-LGB1.5.3 - Pre- senta os contidos de forma clara e ordena- da e con corrección gramatical.							CCL
LG- B1.5	• 1º-LGB1.5.4 - Utili- za o rexistro adecua- do á situación comu- nicativa.							CCL CSC
LG- B1.5	• 1º-LGB1.5.5 - Em- prega axeitadamente os elementos prosó- dicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocon- trol das emocións ao falar en público.							CCL CSC CSIEE
LG- B1.5	• 1º-LGB1.5.6 - Em- prega as TIC para do- cumentarse bibliogra- ficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atracti- va e innovadora.							CAA CD CCL

LG-B1.6	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB1.6.1 - Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical. 	<ul style="list-style-type: none"> • É capaz de construír, con escasos erros, un texto oral sobre un tema do currículo, cun nivel de textualidade, adecuación e emprego gramatical axeitados, un uso do vocabulario técnico preciso e unha ordenación de contidos lóxica, e de expoñelo empregando adecuadamente os mecanismos da oralidade. 			X 1ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> • Posibilidade de envío a través da titoría telemática dunha gravación onde se expoña oralmente un tema elaborado sobre a situación sociolingüística do noso país na actualidade. 	CCL
LG-B1.6	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB1.6.2 - Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín. 		CCL				
LG-B1.6	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB1.6.3 - Emprega recursos verbais e non verbais en textos expositivos. 		CCL CSC				
LG-B1.6	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB1.6.4 - Adecúa o texto segundo a intención comunicativa, o tema e o xénero textual. 		CSC CSIEE				
LG-B1.7	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB1.7.1 - Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • É capaz de expresarse, con escasos erros, en intervencións non programadas, de xeito efectivo e respectando no esencial as normas gramaticas e de textualidade, empregando unha fonética, fraseoloxía e léxico adecuados ao contexto, respectando as regras de interacción, cixíndose ao tema e empregando expresións propias do 	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> • Análise das intervencións nas comunicacións orais co profesorado. 	CCL CSC
LG-B1.7	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB1.7.2 - Participa con fluidez nas 		CCL				

	intervencións orais espontáneas respectando as regras morfo-sintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fone- ma fricativo palatal xordo).	galego, dun xeito cada vez máis rico e variado no uso do léxico e con coherencia e corrección					
LG-B1.7	• 1º-LGB1.7.3 - Em- prega nas interven- cións orais espontá- neas expresións pro- pias do galego: infini- tivo conxugado e fra- seoloxía adecuada.						CCL
LG-B1.7	• 1º-LGB1.7.4 - Em- prega nas interven- cións orais espontá- neas un léxico rico e variado.						CCL
LG-B1.8	• 1º-LGB1.8.1 - De- senvolve argumentos de forma comprensi- ble e convincente e comenta as contribu- cións das persoas in- terlocutoras.	• Expressa opinións de xeito respectuoso, empregando con normalidade os recursos da oralidade, e mostra tole- rancia cara a opinións dife- rentes á súa, sobre temas re- feridos á materia ou a temas de interese social e persoal.	X	X	X	• Análise das intervencións nas comunicacións orais co profesorado.	CCL CSC CSIEE
LG-	• 1º-LGB1.8.2 - Apli-						CCL

B1.8	ca as normas que re-xen a cortesía na co-municación oral, res-pecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha lingua-xe non discriminato-ria.						CSC CSIEE
LG- B1.9	• 1º-LGB1.9.1 - De-senvólvese con efica-cia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conver-sas informais.						CAA CCL CSC CSIEE
LG- B1.10	• 1º-LGB1.10.1 - Re-coñece en exposi-cións propias e alleas as dificultades expre-sivas (incoherencias, repeticións, ambigüi-dades, mal uso dos rexistros pobreza lé-xica, fonética e ento-ación inadecuada) e identifica interfe-rencias lingüísticas e desviacións da nor-ma.	• Identifica, con escasas dúbidas, os erros na expre-sión, propios e alleos, así como as interferencias lin-güísticas e desviacións da norma e é quen de corraxilos a partir dunhas pautas da-das.	X	X	X	• Análise das intervencións nas comunicacións orais co profesorado.	CAA CCL
LG- B1.10	• 1º-LGB1.10.2 - De-seña estratexias para mellorar e progresar						CAA CSIEE

	de xeito autónomo.						
LG-B1.11	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB1.11.1 - Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> É quen de comprender a pertinencia de pronuncias dialectais do galego (gheada e seseo fundamentalmente) en contextos informais, de asumir con normalidade as da súa variante xeográfica e de rexeitar os prexuízos sociais mostrados cara a elas. 	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> Análise de opinións vertidas a partir da escolta de gravacións dialectais. 	CAA CCL
LG-B1.11	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB1.11.2 - Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se podan asociar á pronuncia propia da lingua galega 		CAA CCL CSC				
LG-B1.11	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB1.11.3 - Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto. 		CAA CCL CSC				

Bloque 2: Comunicación escrita. Ler e escribir.							
Criterios de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización			Instrumentos e procedementos de avaliación	Compet. clave
			1ª av.	2ª av.	3ª av.		
LG-B2.1	• 1º-LGB2.1.1 - Recolle as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais.	• Comprende, con escasos erros, e interpreta, seguindo unha pautas dadas, a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias e os temas e subtemas de todo tipo de textos escritos en calquera rexistro, nivel ou variedade de lingua e é quen de elaborar resumos e esquemas respectando a coherencia e a corrección gramatical.			X 1ª quinc.	• Exercicios de autoavaliación. • Proba escrita.	CCL CAA
LG-B2.1	• 1º-LGB2.1.2 - Interpreta o sentido global do texto, identifica o propósito comunicativo do/da autora e emite opinións e xuízos sobre a mensaxe.						CCL CSC
LG-B2.1	• 1º-LGB2.1.3 - Distingue o tema principal e os subtemas e compón o esquema xerarquizado das ideas do texto.						CCL
LG-B2.1	• 1º-LGB2.1.4- Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión e com-	• É capaz de consultar con autonomía, a partir das directrices proporcionadas polo/a docente, fontes de información diversas, esencialmente			X 1ª quinc.	• Exercicio de autoavaliación.	CCL CD CAA

	plementar a información do texto.	dixitais, para mellorar a súa comprensión e obter información para as súas propias producións.					
LG-B2.2	• 1º-LGB2.2.1 - Selecciona e presenta os contidos dos seus textos de forma clara e ordenada.	• Produce, con escasos erros, textos escritos nos distintos rexistros lingüísticos e é quen de redactalos de xeito claro e ordenado, adecuados ao contexto, ben cohesionados (empregando recursos básicos como a sinonimia, os pronomes, as elipses...) e con corrección ortográfica e gramatical.			X 1ª quinc.	• Exercicio de autoavaliación. • Proba escrita.	CCL
LG-B2.2	• 1º-LGB2.2.2 - Identifica e describe as características lingüísticas dos distintos tipos de rexistro.						CCL
LG-B2.2	• 1º-LGB2.2.3- Utiliza o rexistro lingüístico axeitado á situación comunicativa das súas producións.						CCL CCS
LG-B2.2	• 1º-LGB2.2.4 - Utiliza mecanismos variados de cohesión lingüística.						CCL
LG-B2.2	• 1º-LGB2.2.5 - Axústase ás normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.						CCL
LG-B2.3	• 1º-LGB2.3.1 - Comprende, interpreta e sintetiza tanto o conti-	• É capaz de consultar con autonomía, a partir das directrices proporcionadas polo/a	X	X	X	• Exercicio de autoavaliación.	CCL CD

	do de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e textos argumentativos e expositivos (ensaíos).	docente, fontes de información diversas, esencialmente dixitais, para mellorar a súa comprensión e obter información para as súas propias producións.					CAA
LG-B2.3	• 1º-LGB2.3.2 - Comprende, interpreta e sintetiza tanto o contido de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e textos argumentativos e expositivos (ensaíos).	• Comprende, interpreta e sintetiza, con poucas dúbidas e con progresiva autonomía, os textos expositivos e argumentativos e é quen de identificar neles as ideas principais e secundarias, distinguir a súa estrutura e elaborar textos de natureza semellante.	X	X	X	• Exercicio de autoavaliación.	CCL
LG-B2.3	• 1º-LGB2.3.3 - Sintetiza e distingue as ideas principais e as secundarias de textos de carácter expositivo e argumentativo propios do ámbito educativo.						CCL
LG-B2.3	• 1º-LGB2.3.4 - Analiza os recursos verbais e non verbais dos textos expositivos e argumentativos de tema especializado e valóraos en función da intención comunicativa do/da autor/a, do tema e do						CCL CAA

	xénero textual.							
LG-B2.3	• 1º-LGB2.3.5 - Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical.	• É capaz de desenvolver por escrito, a partir das directrices proporcionadas polo/a docente, un tema do currículo ("Diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica" da Unidade 1), con corrección ortográfica e gramatical, empregando un léxico formal, e respectando as normas da produción textual, sen cometer erros significativos.			X 1ª quinc.	• Proba escrita.	CCL	
LG-B2.3	• 1º-LGB2.3.6 - Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.							CCL
LG-B2.4	• 1º-LGB2.4.1 - Comprende, produce e valora de forma crítica textos publicitarios e periodísticos de carácter informativo ou de opinión.	• Manifesta capacidade para comprender con poucas dúbidas ou erros pouco significativos textos xornalísticos e publicitarios e é quen de elaborar comentarios críticos arredor dos mesmos, seguindo unhas pautas dadas, diferenciando a información da opinión e da persuasión e rexeitando ideas e usos discriminatorios.	X	X	X	• Exercicio de autoavaliación.	CCL CSC	
LG-B2.4	• 1º-LGB2.4.2 - Interpreta as mensaxes publicitarias e recoñece os elementos de persuasión dos anuncios.							CCL CSC
LG-B2.4	• 1º-LGB2.4.3 - Identifica e rexeita as ideas e os usos lingüísticos discriminatorios dos textos publicita-							CCL CSC

	rios.						
LG-B2.5	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB2.5.1 - Identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos descritivos e produce outros textos similares. 	<ul style="list-style-type: none"> • Comprende, interpreta e sintetiza, con poucas dúbidas, os textos descritivos e é quen de producir outros semellantes a partir dunhas pautas dadas. 			X 1ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> • Cuestionario interactivo. 	CCL
LG-B2.6	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB2.6.1 - Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos expositivos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Comprende, interpreta e sintetiza, con poucas dúbidas, os textos expositivos e é quen de identificar neles as ideas principais e secundarias, distinguir a súa estrutura e elaborar textos de natureza semellante. 			X 1ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> • Cuestionario interactivo. 	CCL
LG-B2.7	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB2.7.1 - Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos narrativos. 	<ul style="list-style-type: none"> • Comprende, interpreta e sintetiza, con poucas dúbidas, os textos narrativos e é quen de identificar neles as ideas principais e secundarias, distinguir a súa estrutura e elaborar textos de natureza semellante. 			X 1ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> • Cuestionario interactivo. 	CCL
LG-B2.8	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB2.8.1 - Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de 	<ul style="list-style-type: none"> • Comprende, interpreta e sintetiza, con poucas dúbidas, os textos argumentativos e é quen de identificar neles as ideas principais e 			X 1ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> • Cuestionario interactivo. 	CCL

	contido e as características lingüísticas dos textos argumentativos.	secundarias, distinguir a súa estrutura e elaborar textos de natureza semellante.					
LG-B2.9	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB2.9.1 - Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos dialogados. 	<ul style="list-style-type: none"> Comprende, interpreta e sintetiza, con poucas dúbidas, os textos dialogados e é quen de identificar neles as ideas principais e secundarias, distinguir a súa estrutura e elaborar textos de natureza semellante. 			X 1ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> Cuestionario interactivo. 	CCL
LG-B2.10	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB2.10.1- Consulta fontes dixitais, contrasta e selecciona a información relevante mediante fichas-resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> É capaz de consultar con autonomía, a partir das directrices proporcionadas polo/a docente, fontes de información diversas, esencialmente dixitais, procesar a información de xeito adecuado e empregala para redactar textos escritos planificados sen erros significativos nos que se citen as fontes empregadas. 	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> Exercicios de autoavaliación 	CCL CD CAA
LG-B2.10	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB2.10.2. Planifica os escritos en función dunha orde predefinida e revisa o proceso de escritura con axuda de ferramentas dixitais. 						CCL CD
LG-B2.10	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB2.10.3- Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos 						CCL

	de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.						
Bloque 3: Funcionamento da lingua.							
Criterios de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización			Instrumentos e procedementos de avaliación	Compet. clave
			1ª av.	2ª av.	3ª av.		
LG-B3.1	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB3.1.1 - Emprega os principais coñecementos de Lingüística Xeral para comprender e analizar textos alleos de distintos ámbitos e para producir, compor e revisar textos propios e de temáticas diversas vinculados á comunicación e á linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> Coñece, con escasas dúbidas, os conceptos lingüísticos básicos e é capaz de utilízalos nas súas producións textuais de diferentes xéneros, por oral e por escrito, adecuándoos ao contexto comunicativo, respectando as propiedades textuais e a corrección gramatical. 	X 1ª quinc.			<ul style="list-style-type: none"> Exercicios de autoavaliación. Proba escrita. 	CCL
LG-B3.1	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB3.1.2 - Describe os principais conceptos de Lingüística Xeral: comunicación, linguaxe, lingua, unidades lingüísticas, signo lingüístico e diversas disciplinas lingüísticas. 						CCL

LG-B3.2	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB3.2.1 - Recoñece os rexistros lingüísticos en textos orais e escritos en función da intención comunicativa. 				X 1ª quinc.		CCL CSC
LG-B3.2	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB3.2.2 - Valora a importancia de utilizar o rexistro axeitado a cada situación comunicativa e aplícao nas súas producións orais e escritas. 						CCL CSC
LG-B3.3	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB3.3.1 - Produce textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección. 						CCL CSIEE
LG-B3.4	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB3.4.1 - Identifica e explica os usos e valores do substantivo e do adxectivo nun texto, relacionándoos coa intención comunicativa, coa tipoloxía textual, así como con outros compoñentes 	<ul style="list-style-type: none"> • E capaz de recoñecer nun texto os substantivos e os adxectivos e describir os seus valores máis habituais. 	X 2ª quinc.			<ul style="list-style-type: none"> • Cuestionario interactivo. • Proba escrita. 	CCL CAA

	da situación comunicativa.						
LG-B3.5	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB3.5.1 - Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • E capaz de recoñecer nun texto os determinantes e o tipo ao que pertencen e describir os seus valores máis habituais. 		X 1ª quinc.		<ul style="list-style-type: none"> • Exercicio de autoavaliación. • Cuestionario interactivo. • Proba escrita. 	CCL CAA
LG-B3.6	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB3.6.1 - Identifica e explica os usos e valores dos verbos e das perífrases e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes. 	<ul style="list-style-type: none"> • E capaz de recoñecer nun texto os verbos e as perífrases verbais, clasificalos temporal e modalmente e describir os seus valores máis habituais. 			X 2ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicio de autoavaliación. • Cuestionario interactivo. • Proba escrita. 	CCL CAA
LG-B3.7	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB3.7.1 - Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • E capaz de recoñecer nun texto os conectores textuais e o tipo ao que pertencen e describir os seus valores máis habituais. 			X 1ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicio de autoavaliación. • Cuestionario interactivo. • Proba escrita. 	CCL CAA
LG-B3.8	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB3.8.1 - Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e re- 	<ul style="list-style-type: none"> • E capaz de recoñecer nun texto os adverbios e as locucións adverbiais e o tipo ao que pertencen e describir os seus valores máis habituais. 			X 2ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicio de autoavaliación. • Cuestionario interactivo. • Proba escrita. 	CCL CAA

	laciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.						
LG-B3.9	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB3.9.1 - Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes. 	<ul style="list-style-type: none"> E capaz de recoñecer nun texto os pronomes e o tipo ao que pertencen e describir os seus valores máis habituais. 		X 1ª quinc.		<ul style="list-style-type: none"> Exercicio de autoavaliación. Cuestionario interactivo. Proba escrita. 	CCL CAA
LG-B3.10	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB3.10.1 - Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. 	<ul style="list-style-type: none"> Participa con autonomía, a partir das indicacións dadas polo/a docente, en proxectos de natureza diversa relacionados co comportamento ético e a tolerancia, mediante o desenvolvemento da súa competencia plurilingüe, demostrando unha competencia suficiente no emprego dos seus coñecementos lingüísticos. 	X			<ul style="list-style-type: none"> Posibilidade dunha actividade de participación colectiva a través do foro da aula virtual. 	CCL CAA CD
LG-B3.11	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB3.11.1 - Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito 						CCL CAA

	contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.						
--	---	--	--	--	--	--	--

Bloque 4: Lingua e sociedade.

Criterios de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización			Instrumentos e procedementos de avaliación	Compet. clave
			1ª av.	2ª av.	3ª av.		
LG-B4.1	• 1º-LGB4.1.1 - Distingue as funcións sociais da lingua e determina a situación do galego respecto a elas.	• É capaz de comprender que as linguas, ademais de seren un vehículo de comunicación, desempeñan tamén outras funcións sociais relevantes.	X 1ª quinc.			• Exercicio de autoavaliación.	CCL CSC
LG-B4.2	• 1º-LGB4.2.1 - Describe a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica.	• Coñece e valora, con escasas dúbidas, a diversidade lingüística e é quen de analizar de maneira xeral a situación lingüística en Europa e no mundo, e coñece a totalidade das linguas faladas na Península Ibérica, distinguindo o seu diferente status oficial.	X 1ª quinc.			• Proba escrita.	CCL CSC CCEC

LG-B4.2	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB4.2.2 - Determina o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI e a súa importancia cultural e económica desde a perspectiva galega. 	<ul style="list-style-type: none"> Coñece os principais países de fala portuguesa, valora adecuadamente a importancia do mundo da lusofonía e sabe relacionalo coa perspectiva galega. 	X 1ª quinc.			<ul style="list-style-type: none"> Exercicio de autoavaliación. Proba escrita. 	CCL CSC CCEC
LG-B4.2	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB4.2.3 - Diferencia e explica os conceptos de multilingüismo, plurilingüismo, lingua minoritaria e lingua minorizada, conflito lingüístico e diglosia e describe os fundamentos do ecolingüismo. 	<ul style="list-style-type: none"> Entende, con escasas dúbidas, os conceptos de multilingüismo, plurilingüismo, lingua minoritaria, lingua minorizada, lingua hexemónica, conflito lingüístico, diglosia, substitución lingüística e normalización lingüística e é quen de aplicarlos e/ou recoñecelos criticamente nunha situación real. 	X 1ª quinc.	X		<ul style="list-style-type: none"> Exercicio de autoavaliación. Proba escrita. 	CCL CSC CCEC
LG-B4.3	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB4.3.1 - Describe a romanización e o nacemento das linguas romances. 	<ul style="list-style-type: none"> Coñece e describe, con escasas dúbidas, as orixes da lingua galega (substrato, estrato latino e superestrato), identificando algunhas palabras galegas actuais procedentes deses constituíntes. 	X 2ª quinc.			<ul style="list-style-type: none"> Cuestionario interactivo. Proba escrita. 	CCL
LG-B4.3	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB4.3.2 - Identifica e describe os diferentes elementos constitutivos do galego ao longo da historia (substrato, estrato e superestrato). 						CCL CSC
LG-B4.4	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB4.4.1 - Recoñece os cultismos, 	<ul style="list-style-type: none"> É quen de identificar cultismos, semicultismos e pala- 	X 2ª			<ul style="list-style-type: none"> Cuestionario interactivo. 	CCL

	semicultismos e palabras patrimoniais e cita algún exemplo.	bras patrimoniais a partir dun étimo dado, en palabras que non presenten complicacións, e entende as familias léxicas regulares e irregulares como unha consecuencia da evolución da lingua.	quinc.			• Proba escrita.	
LG-B4.4	• 1º-LGB4.4.2 - Distingue as familias léxicas irregulares e utilízalas correctamente.						CCL
LG-B4.5	• 1º-LGB4.5.1 - Identifica e describe as características lingüísticas fundamentais do galego antigo.	• Coñece, sen erros significativos, as características lingüísticas do galego antigo, e é capaz de identificalas nun texto dese período; así como de entender, en liñas xerais, e de valoralo, o contexto histórico e o esplendor literario da época.	X 4ª quinc.			• Exercicio de autoavaliación. • Cuestionario interactivo. • Proba escrita.	CCL
LG-B4.5	• 1º-LGB4.5.2 - Describe o contexto histórico e cultural do galego antigo así como a súa situación sociolingüística.						CCL CSC
LG-B4.5	• 1º-LGB4.5.3 - Identifica o galego antigo en documentos non literarios e literarios.						CCL
LG-B4.6	• 1º-LGB4.6.1 - Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII), describe o seu contexto e	• Coñece, sen erros significativos, as características lingüísticas do galego medio, e é capaz de identificalas nun texto dese período. Entende, en liñas xerais, o seu contexto histórico e a repercusión que		X 3ª quinc.		• Proba escrita.	CCL

	identificación en textos.	este tivo no proceso de perda de prestixio e de funcións do galego.					
LG-B4.6	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB4.6.2 - Describe o contexto histórico e cultural do galego medio así como a súa situación sociolingüística. 						CCL CSC
LG-B4.6	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB4.6.3 - Analiza a repercusión desta etapa de dialectalización da lingua no desenvolvemento posterior do galego. 						CCL CSC
LG-B4.6	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB4.6.4 - Identifica o galego medio en documentos non literarios e literarios. 						CCL
LG-B4.7	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB4.7.1 - Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o século XIX ata 1916). 	<ul style="list-style-type: none"> • Coñece, sen erros significativos, as características lingüísticas do galego moderno, e é capaz de identificalas nun texto dese período. Entende, en liñas xerais, o contexto histórico e a súa transcendencia na progresiva repercusión dos usos cultos do galego, esencialmente no Rexurdimento e no nacemento dos movementos galeguistas dos séculos XIX e inicios 		X 4ª quinc.		<ul style="list-style-type: none"> • Pequeno traballo expositivo. • Proba escrita. 	CCL
LG-B4.7	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB4.7.2 - Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) así como a súa situación socio- 						CCL CSC

LG-B5.1	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB5.1.1 - Define "literatura" e "texto literario", caracteriza os diferentes xéneros e analiza os seus principais recursos formais e describe a cronoloxía xeral da historia da literatura galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • Entende a esencia do fenómeno literario, coñece as características fundamentais dos xéneros literarios, é capaz de recoñecelas en textos dados. Ten unha visión global básica dos principais autores da literatura galega e sabe clasificalos na súa época correspondente. 	X 3ª quinc.			<ul style="list-style-type: none"> • Cuestionario interactivo. • Exercicio de autoavaliación. • Proba escrita. 	CCL
LG-B5.1	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB5.1.2 - Compara textos de diferentes xéneros, caracterizándoos a partir dos seus trazos formais e estruturais definitorios. 						CCL
LG-B5.1	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB5.1.2 - Adscribe á súa época autores/as e textos destacados da historia da literatura galega. 						CCL
LG-B5.2	<ul style="list-style-type: none"> • 1º-LGB5.2.1 - Define "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, concreta a historia da súa vitalidade e mais as principais manifestacións e compilacións nos diferentes períodos históricos 	<ul style="list-style-type: none"> • Coñece, con poucas dúbidas, a literatura galega de tradición oral é quen de comentar textos desta tipoloxía, identificando as súas principais características. 	X 3ª quinc.			<ul style="list-style-type: none"> • Exercicio de autoavaliación. • Cuestionario interactivo. • Proba escrita. 	CCL

	ata a actualidade.						
LG-B5.2	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB5.2.2 - Le e comenta textos dos diferentes xéneros da literatura galega de tradición oral e identifica os seus principais trazos formais, estruturais e temáticos. 						CCL
LG-B5.3	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB5.3.1- Identifica, analiza e describe a literatura medieval: contextualiza sociohistórica e sociolingüísticamente as súas orixes, define as características principais e analiza a lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval. 	<ul style="list-style-type: none"> Coñece, nos seus elementos esenciais (orixes, contexto histórico, xéneros, autores) a literatura galega medieval é quen de comentar textos desta época, esencialmente cantigas de amor, amigo, escarnio e maldicir e relixiosas, identificando as súas principais características. 	X 4ª quinc.	X 2ª quinc.		<ul style="list-style-type: none"> Exercicio de autoavaliación. Cuestionario interactivo. Proba escrita. 	CCL
LG-B5.4	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB5.4.1 - Le e comenta textos representativos da literatura medieval, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüísti- 						CCL

	co.						
LG-B5.5	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB5.5.1 - Identifica, analiza e describe a literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII); contextualiza socio-histórica e sociolingüísticamente a produción desta etapa, e describe e analiza as obras e os/as autores/as principais. 	<ul style="list-style-type: none"> Coñece, nos seus elementos esenciais, a literatura do galego medio, valorando especialmente o seu contexto social, é quen de comentar textos desta época, destacando as súas principais características. 		X 3ª quinc.		<ul style="list-style-type: none"> Exercicio de autoavaliación. Proba escrita. 	CCL
LG-B5.6	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB5.6.1 - Le e comenta textos representativos da literatura do galego medio, caracterízalos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico 						CCL
LG-B5.7	<ul style="list-style-type: none"> 1º-LGB5.7.1 - Identifica, analiza e describe a literatura do Rexurdimento: contextualiza sociohistórica e sociolingüísticamente a produción do Prerrexurdimento e o Rexurdimento pleno ata 1916 e describe e analiza as 	<ul style="list-style-type: none"> Coñece, nos seus elementos esenciais, a literatura do Rexurdimento, valorando especialmente o seu contexto social, é quen de comentar textos dos autores máis representativos deste período, destacando as súas principais características. 		X 2ª quinc. 3ª quinc.		<ul style="list-style-type: none"> Exercicio de autoavaliación. Cuestionario interactivo. Proba escrita. 	CCL

	obras e os/as autores/as principais deste período.						
LG-B5.8	1º-LGB5.8.1 - Le e comenta textos representativos da literatura do Rexurdimento (tanto do Prerrexurdimento como do Rexurdimento pleno e a literatura de comezos do século XX ata 1916), caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.						CCL

Á hora de seren programados na aula virtual do centro, os contidos serán distribuídos en 12 unidades, cada unha das cales será traballada no período dunha quincena. Os títulos das unidades, que se estruturan ao redor dos contidos principais do currículo, son as seguintes:

1. A comunicación. (1ª avaliación, 1ª quincena)
2. O substantivo e o adxectivo. (1ª avaliación, 2ª quincena)
3. A linguaxe literaria. A literatura popular. (1ª avaliación, 3ª quincena)
4. Lingua e literatura medieval I. (1ª avaliación, 4ª quincena)
5. Os determinantes e os pronomes. (2ª avaliación, 1ª quincena)
6. Lingua e literatura medieval II. (2ª avaliación, 2ª quincena)
7. Os Séculos Escuros e o Prerrexurdimento. (2ª avaliación, 3ª quincena)
8. O Rexurdimento. (2ª avaliación, 4ª quincena)
9. Os textos e as propiedades textuais. As formas de elocución. Os rexistros da lingua. (3ª avaliación, 1ª quincena)
10. O verbo e as perífrases verbais. O adverbio. (3ª avaliación, 2ª quincena)
11. O Rexurdimento pleno I. Rosalía de Castro. (3ª avaliación, 3ª quincena)
12. O Rexurdimento pleno II. Comezos do século XX. (3ª avaliación, 4ª quincena)

2.4. Materiais e recursos didácticos

2.4.1. Materiais en formato físico

Libros de lectura propostos para cada unha das avaliacións:

- 1ª avaliación: *Sete caveiras* de Helena Gallego Abad.
- 2ª avaliación: *A arte de trobar* de Santiago Lopo.
- 3ª avaliación: *Aires da miña terra* de Curros Enríquez.

2.4.2. Materiais en formato dixital

Na aula virtual do centro ofreceranse, quincena a quincena, os recursos dixitais necesarios para o seguimento do curso. Os principais recursos ofrecidos son:

- Guía didáctica no que se tratan os contidos básicos do currículo
- Materiais (documentos de texto e presentacións) nos que se achegan informacións relevantes sobre os aspectos máis problemáticos ou complexos do currículo
- Vídeos que reproducen as partes máis importantes e/ou máis problemáticas de cada unidade
  - Vídeos tutoriais sobre os aspectos máis problemáticos ou complexos do currículo
  - Exercicios interactivos
  - Exercicios de autoavaliación
  - Tarefas e exercicios variados para seren enviados ao/á profesor/a da materia
  - Anotacións aclaratorias sobre conceptos importantes do temario

- Modelos de exames e información sobre os procedementos de avaliación
- Corrección dos exames realizados
- Ligazóns a recursos externos de interese (dicionarios, correctores lingüísticos, páxinas especializadas, exercicios interactivos, presentacións, vídeos...)

2.5. Criterios sobre a avaliación e a cualificación

2.5.1.- Criterios de avaliación

LG-B1.1-Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais e audiovisuais.
LG-B1.2-Comprender, interpretar e valorar textos orais de carácter expositivo e argumentativo sobre temas especializados (conferencias, clases, charlas, presentacións e videoconferencias).
LG-B1.3-Comprender, interpretar e valorar textos orais e audiovisuais dos medios de comunicación (entrevistas, documentais, series e películas).
LG-B1.4-Desenvolver habilidades de escoita activa, para identificar os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao texto..
LG-B1.5-. Realizar producións orais planificadas, relacionadas con algún contido do currículo ou tema de actualidade adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público.
LG-B1.6-Expor oralmente con rigor e claridade un tema especializado de textos do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.
LG-B1.7-Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.
LG-B1.8-Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.
LG-B1.9-Participar en interaccións sobre temas de interese persoal, ou social ou asuntos da vida cotiá, nun rexistro formal, neutro ou informal.
LG-B1.10-Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer en exposicións orais propias e alleas as dificultades expresivas.
LG-B1.11-. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.
LG-B2.1-Aplicar estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos para comprender, analizar e comentar o texto na súa integridade.
LG-B2.2-Compoñer producións escritas planificadas adecuadas á situación e á intención

comunicativa desexada, con coherencia, cohesión, corrección gramatical e boa presentación.
LG-B2.3-Comprender, producir e sintetizar o contido de textos expositivos e argumentativos de tema especializado do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.
LG-B2.4-Comprender, producir e valorar de forma crítica textos publicitarios e periodísticos de carácter informativo ou de opinión.
LG-B2.5-Characterizar, identificar e producir textos descritivos pertencentes a distintos ámbitos de uso.
LG-B2.6-Characterizar, identificar e producir textos expositivos pertencentes a distintos ámbitos de uso.
LG-B2.7-Characterizar, identificar e producir textos narrativos pertencentes a distintos ámbitos de uso.
LG-B2.8-Characterizar, identificar e producir textos argumentativos pertencentes a distintos ámbitos de uso.
LG-B2.9-Characterizar, identificar, analizar e producir textos dialogados pertencentes a distintos ámbitos de uso.
LG-B2.10-Planificar, producir e revisar textos de investigación a partir da información obtida en fontes impresas e dixitais e con axuda dos recursos que ofrecen as TIC.
LG-B3.1-Verificar o coñecemento formal e a capacidade de reflexión sobre a lingua que posúe o alumnado.
LG-B3.2-Recoñecer e utilizar os diferentes rexistros lingüísticos en función dos ámbitos sociais valorando a importancia de usar o rexistro axeitado a cada momento.
LG-B3.3-Producir textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.
LG-B3.4-Recoñecer e identificar os trazos característicos das categorías gramaticais substantivo e adxectivo, explicar os seus usos e valores nos textos.
LG-B3.5-. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos determinantes, explicando os seus usos e valores nos textos.
LG-B3.6-Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical do verbo e as perífrases verbais e explicar os seus usos e valores nos textos.
LG-B3.7-Recoñecer en textos de diversa índole e usar nas producións propias orais e escritas os diferentes conectores textuais.
LG-B3.8-Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical do adverbio e explicar os seus usos e valores nos textos.
LG-B3.9-Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos pronomes e

explicar os seus usos e valores nos textos.
LG-B3.10-Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.
LG-B3.11-Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.
LG-B4.1-Distinguir as funcións sociais da lingua e determinar a situación do galego respecto a elas.
LG-B4.2-Describir a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica, determinar o papel da lusofonía, distinguir conceptos básicos de contacto de linguas e describir os fundamentos do ecolingüismo.
LG-B4.3-Describir a historia da lingua do latín ao galego e distinguir os elementos constitutivos deste.
LG-B4.4-Recoñecer os cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e citar exemplos, así como distinguir as familias léxicas irregulares e utilízalas correctamente.
LG-B4.5-Identificar e describir as características lingüísticas fundamentais do galego antigo, o seu contexto e identificalo en textos.
LG-B4.6-Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII), describir o seu contexto e identificalo en textos.
LG-B4.7-Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o século XIX ata 1916), describir o seu contexto e identificalo en textos, elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos anteriores a 1916
LG-B5.1-Definir "literatura" e "texto literario", caracterizar os diferentes xéneros e analizar os seus principais recursos formais e describir a cronoloxía xeral da historia da literatura galega.
LG-B5.2-Definir "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, historiar a súa vitalidade e mais as principais manifestacións e compilacións nos diferentes períodos históricos ata a actualidade.
LG-B5.3-Identificar, analizar e describir a literatura medieval: contextualizar sociohistórica e sociolingüísticamente as súas orixes, definir as características principais e analizar a lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.
LG-B5.4-Ler textos significativos da literatura medieval, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.
LG-B5.5-. Identificar, analizar e describir a literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII): contextualizar sociohistórica e sociolingüísticamente a produción desta etapa, e describir e analizar

as obras e os/as autores/as principais.
LG-B5.6-Ler textos significativos da literatura do galego medio, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.
LG-B5.7-. Identificar, analizar e describir a literatura do Rexurdimento: contextualizar sociohistórica e sociolingüísticamente a produción do Prerrexurdimento e o Rexurdimento pleno ata 1916 e describir e analizar as obras e os/as autores/as principais deste período.
LG-B5.8-Ler textos significativos dos/das principais autores/as do Prerrexurdimento, o Rexurdimento pleno e os comezos do século XX ata 1916, identificando as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.

2.5.2.- Criterios de cualificación

2.5.2.1. Cualificación das avaliacións

O modelo de ensino a distancia presente neste centro condiciona notablemente os procedementos de cualificación, que deberán reducirse ás probas obxectivas, unha por cada avaliación, que serán programadas pola dirección do IES. Serán avaliadas outro tipo de probas ao longo de cada avaliación (exercicios e tarefas que se irán presentando puntualmente na aula virtual), mais estas non serán tidas en conta para a cualificación do alumnado.

Daquela, o alumnado será cualificado en cada avaliación a partir dunha proba escrita que será valorada seguindo a estrutura que se expón a continuación. O sistema de cualificación neste nivel tomará en consideración, de maneira proporcionada, a adquisición dos coñecementos e competencias estabelecidos nos distintos bloques temáticos do currículo e a capacidade de comprensión e expresión en lingua galega, basicamente a nivel escrito. Nas respostas a estas dúas preguntas valorarase de xeito especial a capacidade de expresión escrita manifestada polo alumnado, a todos os niveis (ortografía, gramática, organización dos contidos, cohesión, textualidade...).

A estrutura dos exames será a seguinte:

Competencias e contidos avaliados	Porcentaxe de valoración a respecto da nota da avaliación
<p>Texto para analizar sobre temática preferentemente relacionada cos contidos do bloque do currículo <i>Lingua e sociedade</i> (preguntas sobre o contido ou estrutura do texto, resumo, esquema, valoración crítica sobre as opinións presentes no texto...).</p> <p>Neste apartado, valorarase de xeito especial a capacidade de expresión escrita manifestada polo alumnado, a todos os niveis (ortografía, gramática, organización dos</p>	30 %

contidos, cohesión, textualidade...)	
Preguntas sobre aspectos de emprego da lingua (cuestións de tipo práctico relacionadas coa ortografía, a gramática e o léxico)	40 %
Pregunta(s) sobre literatura: pequeno comentario dunha peza ou fragmento literario e/ou unha cuestión de tipo teórico sobre algún dos contidos deste bloque	20 %
Pregunta relacionada coa lectura obrigatoria da avaliación (localizar un fragmento dado no interior da obra, comentar algún aspecto de contido ou estrutural...)	10 %

No caso de que o/a profesor/a o estime conveniente, poderán ser descontados até 1 punto sobre o valor da proba por erros de redacción (falta de coherencia, cohesión e adecuación na organización dos contidos) e 1 punto por erros lingüísticos (ortográficos, gramaticais e léxicos), conforme ao seguinte criterio:

- Faltas leves: uso de formas morfolóxicas ou léxicas galegas distintas do estándar normativo e erros na acentuación non diacrítica (penalizarase cada erro con 0,05 puntos).

- Faltas graves: erros ortográficos no uso de *b / v, h, y...* e acentuación diacrítica (penalizarase cada erro con 0,1 puntos).

- Faltas moi graves: uso de formas alleas ao sistema lingüístico do galego: tempos verbais compostos, incorrecta colocación do pronome persoal, castelanismos léxicos... (penalizarase cada erro con 0,2 puntos).

Esta valoración negativa non se aplicará no apartado de análise do texto xa que na propia valoración global da pregunta irá incluído o desconto.

O valor das cuestións avaliadas nas probas programadas terá en conta as seguintes porcentaxes a respecto dos contidos curriculares:

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir.	15 %
Bloque 3. Funcionamento da Lingua.	40 %
Bloque 4. Lingua e Sociedade.	15 %
Bloque 5. Educación Literaria.	30%

A nota da avaliación será a nota do exame, redondeada á unidade máis próxima e, no caso de equidistancia, á superior. Para aprobar o curso sen necesidade de realizar a proba final, será necesario obter unha cualificación mínima de 15 puntos na suma das tres avaliacións, sempre que non haxa máis dunha avaliación suspensa e que a nota desa avaliación non sexa

en ningún caso inferior a 4. A nota final do curso será a media aritmética das tres avaliacións, redondeada á unidade máis próxima e, no caso de equidistancia, á superior.

2.5.2.2. Proba final ordinaria e proba final extraordinaria

No caso de que non se dean as circunstancias anteriormente referidas, o alumnado deberá presentarse ao exame final ordinario, no que se examinará unicamente da avaliación ou avaliacións suspensas. A proba terá unha estrutura idéntica á dos exames das avaliacións. Para aprobar o curso, a nota deste exame, redondeada á unidade máis próxima e, no caso de equidistancia, á superior, deberá ser, como mínimo de 5 puntos sobre 10. A nota media do curso terá en conta, de maneira proporcional, a nota obtida na avaliación ou avaliacións que foran aprobadas anteriormente, no caso de que se dea esa circunstancia.

De non obter unha cualificación positiva no exame final ordinario, o alumnado deberá presentarse á proba extraordinaria, na que se examinará da totalidade dos contidos da materia. Tamén serán avaliadas nesta proba as lecturas obrigatorias de literatura. A proba terá unha estrutura idéntica á do exame final. A nota final do curso será a nota do exame, redondeada á unidade máis próxima e, no caso de equidistancia, á superior, sendo necesario obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 para aprobalo.

2.5.2.3. Normas para a realización dos exames

O alumnado deberá presentarse á hora da convocatoria do exame en posesión dun documento de identificación oficial (DNI, permiso de condución, pasaporte, permiso de residencia...) Non poderá levar na cabeza ningunha prenda que dificulte a súa identificación e deberá ter descubertos os pavillóns auriculares para que se poida comprobar que non utiliza ningún dispositivo auditivo non autorizado.

Non estará permitido abandonar a aula antes de pasados 20 minutos desde o inicio da proba e non se permitirá realizala a quen se presente cun atraso superior a ese tempo. Unha vez finalizado o exame, o/a alumno/a deberá entregalo ao profesorado encargado da supervisión do mesmo, aínda que estea en branco. En ningún caso o poderá deixar sobre a mesa. No momento da entrega, deberá presentar o documento de identificación e asinar na folla de asistencia.

Durante o exame non estará permitida a utilización de teléfonos móbiles, reloxos intelixentes (mesmo en modo de reloxo convencional) ou outros aparellos electrónicos, que deberán permanecer apagados. No caso de que o profesorado que supervisa a proba detecte que algún/algunha alumno/a copia ou intenta copiar mediante calquera sistema (*chuleta*, apuntamentos, comunicación con outro/a alumno/a, teléfono...), ou está en posesión dalgún dispositivo electrónico non autorizado acendido, este/a deberá entregar o exame, que será cualificado con 0 puntos, e abandonar a aula. O/A alumno/a non terá en ningún caso dereito a que se lle repita exame.

3. Aspectos específicos da materia Lingua Galega e Literatura II (2º de Bacharelato)

3.1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave

3.1.1. Contribución da materia ao desenvolvemento das competencias clave

Na LOMCE establécense dentro do marco do proceso de aprendizaxe, sete competencias clave, que se consideran necesarias para o desenvolvemento correcto das persoas na sociedade do coñecemento e que se deben traballar en todas as materias do currículo. A adquisición e o desenvolvemento destas competencias (que supoñen unha continuación das denominadas competencias básicas da lexislación educativa anterior) por parte do alumnado, constitúen a base na que se orienta o modelo curricular de cada materia.

Tal e como aparece definida na Orde ministerial ECD/65/2015, "A competencia clave é a capacidade de responder a demandas complexas e levar a cabo tarefas diversas de forma adecuada. A competencia supón unha combinación de habilidades prácticas, coñecementos, motivación, valores éticos, actitudes, emocións, ademais doutros compoñentes sociais. Trátase dun coñecemento adquirido a través da participación activa en practicas sociais. É un *saber facer*".

A inclusión das competencias clave no currículo ten tres finalidades:

- Integrar as diferentes aprendizaxes, tanto as formais (as diferentes áreas do currículo) como as informais.
- Facer que os estudantes poñan as súas aprendizaxes en relación con distintos tipos de contidos e que as utilicen de maneira efectiva cando lles resulten necesarias en diferentes situacións e contextos.
- Orientar a ensinanza, ao permitir identificar os contidos e os criterios de avaliación imprescindíbeis.

A materia de Lingua Galega e Literatura II contribúe dun xeito moi especial ao desenvolvemento de todos os aspectos que conforman a competencia en comunicación lingüística. Aínda que en menor medida, serve tamén para a adquisición das restantes competencias clave.

- **Competencia en comunicación lingüística (CCL).**

Esta competencia refírese á utilización da linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita, de representación, interpretación e comprensión da realidade, de construción e comunicación do coñecemento e de organización e autorregulación do pensamento, das emocións e da conduta; ademais de ser a vía de coñecemento e contacto coa diversidade cultural. As habilidades e estratexias para o uso dunha lingua determinada (escoitar, expoñer, dialogar, ler, escribir, comprender, saber comunicar) e a capacidade para tomar a lingua como obxecto de observación son capacidades que se transfíren e aplican á aprendizaxe doutras linguas, o cal contribúe á súa vez a acrecentar a competencia sobre o uso da linguaxe en xeral. A dinámica das seccións de comunicación oral e comunicación escrita desta materia ocúpase predominantemente do desenvolvemento desta competencia, mediante prácticas

orais e escritas activas e pasivas de natureza moi diversa: prácticas de escoita activa, escrita de resumos, esquemas, comentarios persoais, textos literarios..., lectura de textos de diversos campos e de obras e fragmentos de obras literarias...

- **Competencia para aprender a aprender (CAA).**

A lingua é un instrumento de comunicación, pero tamén é un instrumento de acceso a novos coñecementos. O acceso ao saber e á construción de coñecementos mediante a linguaxe relaciónase directamente con esta competencia. Esta competencia debe desenvolverse a través dunha actitude de curiosidade, interese e creatividade cara ao propio proceso de aprendizaxe. As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para estruturar o pensamento e o control da aprendizaxe e para valorar a correcta expresión oral e escrita, así como a lectura, como fonte de enriquecemento persoal:

- Lectura comprensiva
- Interpretación das informacións lingüísticas dos dicionarios
- Exposición e conclusións sobre tarefas académicas
- Interese pola autocorrección e capacidade de autoavaliación

No desenvolvemento práctico do currículo da materia prestarase especial atención á asunción do erro como parte do proceso de aprendizaxe, así como á necesidade de desenvolver a capacidade de autocorrección como unha maneira de aprender.

- **Competencia para o sentido da iniciativa e o espírito emprendedor (CSIEE).**

A adquisición de habilidades lingüísticas contribúe a progresar nesta competencia e na regulación da propia actividade con progresiva autonomía, porque aprender a usar a lingua é tamén aprender a analizar e resolver problemas, trazar plans e tomar decisións. As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para aprender a manter unha actitude crítica ante as mensaxes recibidas, a localizar a información, a estimular a curiosidade por diferentes asuntos sociais e a fomentar a autoestima lingüística:

- Lectura crítica dos medios de comunicación social
- Uso dos elementos que proporcionan as TIC
- Uso da biblioteca

Dentro do currículo da materia préstase atención á iniciativa persoal e á propia autonomía do alumno/a, a través da investigación arredor de temas dados e a creación de novos contidos partindo dos datos obtidos nesa pescuda.

- **Competencia dixital (CD).**

Esta materia tamén contribúe a progresar nesta competencia posto que unha das súas metas é proporcionar coñecementos e destrezas para a busca e selección de información relevante, así como para a súa reutilización na elaboración de textos orais e escritos propios. Por outra banda, a diversidade de modalidades e soportes textuais ou informativos require hoxe dunha alfabetización máis complexa. As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para transformar a información en coñecemento:

- Uso de programas para a elaboración de textos escritos e presentacións
- Emprego de correctores ortográficos
- Realización de exercicios interactivos de lingua, literatura, xeografía e historia
- Consulta de enciclopedias virtuais e dicionarios e xornais dixitais
- Traballo na aula virtual do centro

- **Competencias sociais e cívicas (CSC).**

A aprendizaxe da lingua concibida como desenvolvemento da competencia comunicativa contribúe decisivamente ao desenvolvemento desta competencia, entendida como un conxunto de habilidades e destrezas para as relacións, a convivencia, o respecto e o entendemento entre persoas. Aprender lingua é aprender a comunicarse cos outros, a comprender o que estes transmiten e a aproximarse a outras realidades. Trátase polo tanto dun instrumento fundamental para a socialización e o respecto polas normas de convivencia. Un elemento do currículo das linguas moi relacionado con esta competencia é a variedade dos usos da lingua e a diversidade lingüística, e de aí a valoración de todas as linguas como igualmente aptas para desempeñar as funcións de comunicación e representación.

As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para analizar criticamente os usos discriminatorios da linguaxe mediante os cales se transmiten prexuízos e imaxes estereotipadas do mundo:

- Comentario crítico de distintos tipos de textos (especialmente de actualidade, procedentes dos medios de comunicación, orais ou escritos).
- Exercicio dos valores democráticos e dos dereitos civís.
- Prácticas de diálogo (a través do foro da aula virtual e das videotitorías) que redunden na mellora das capacidades pasivas e activas da comunicación e que alimenten a capacidade de tolerancia e de respecto.

- **Competencia para a conciencia e as expresións culturais (CCEC).**

Nesta materia, a lectura e a valoración das obras literarias contribúen de forma relevante ao desenvolvemento desta competencia, entendida como aproximación a un patrimonio literario e a uns temas recorrentes que son expresión de preocupacións esenciais do ser humano. Esta competencia sairá reforzada se se relacionan as manifestacións literarias con outras manifestacións artísticas: pintura, música, cinema...

As seguintes actividades contribúen a desenvolver esta competencia para valorar a riqueza cultural, a diversidade lingüística e a expresividade popular:

- Propostas de visitas a museos, exposicións, representacións teatrais, cinema e concertos

- **Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT).**

A pesar de que esta competencia non apareza apenas vinculada á materia de Lingua Galega e Literatura, pódese entender que certas actividades relacionadas co campo da matemática, fundamentalmente aspectos estatísticos, poden ser estimuladas por ela. É imprescindible a lingua para explicar unha gráfica, para ler un mapa ou para entender as estatísticas que aparecen con frecuencia nos medios de comunicación. Para a interpretación de gráficas históricas e sociolingüísticas é imprescindible estimular esta competencia. As seguintes actividades contribúen a desenvolvela:

- Comentario de gráficas
- Interpretación de estatísticas

3.1.2.- Concreción dos estándares de aprendizaxe da materia que forman os perfís competenciais

Competencia clave	Aprender a aprender (CAA)
Estándares	
-LGB1.1.2 - Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais.	
-LGB1.1.3 - Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.	
-LGB1.10.1 - Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada) e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma.	
-LGB1.10.2 - Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo.	
-LGB1.11.1 - Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	
-LGB1.2.1 - Sintetiza o contido dun texto ou responde preguntas concretas relativas á comprensión de textos orais.	
-LGB1.2.3 - Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	
-LGB1.2.4 - escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral.	
-LGB1.3.3 - Analiza e explica os recursos verbais e non verbais.	
-LGB1.5.1 - Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	
-LGB1.5.2 - Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas.	
-LGB1.5.6 - Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	
-LGB1.9.1 - Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	
-LGB2.1.1 - Recolle as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais.	
-LGB2.1.4 - Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión e complementar a información do texto.	
-LGB2.10.1 - Consulta fontes dixitais, contrasta e selecciona a información relevante mediante fichas-resumo.	

-LGB2.3.1 - Comprende, interpreta e sintetiza tanto o contido de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e textos argumentativos e expositivos (ensaios).
-LGB2.3.4 - Analiza os recursos verbais e non verbais dos textos expositivos e argumentativos de tema especializado e valóraos en función da intención comunicativa do/da autor/a, do tema e do xénero textual.
-LGB3.10.1 - Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.
-LGB3.11.1 - Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.
-LGB3.4.1 - Identifica e explica os usos e valores do substantivo e do adxectivo nun texto, relacionándoos coa intención comunicativa, coa tipoloxía textual, así como con outros compoñentes da situación comunicativa.
-LGB3.5.1 - Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
-LGB3.6.1 - Identifica e explica os usos e valores dos verbos e das perífrases e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
-LGB3.7.1 - Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.
-LGB3.8.1 - Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
-LGB3.9.1 - Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.

Competencia clave	Competencia Dixital (CD)
Estándares	
-LGB1.5.6 - Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	
-LGB2.1.4 - Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión e complementar a información do texto.	
-LGB2.10.1 - Consulta fontes dixitais, contrasta e selecciona a información relevante mediante fichas-resumo.	
-LGB2.10.2 - Planifica os escritos en función dunha orde predefinida e revisa o proceso de escritura	

con axuda de ferramentas dixitais.
-LGB2.10.3 - Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.
-LGB2.3.1 - Comprende, interpreta e sintetiza tanto o contido de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e textos argumentativos e expositivos (ensaos).
-LGB3.10.1 - Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.
-LGB1.5.6 - Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.
-LGB2.1.4 - Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión e complementar a información do texto.
-LGB2.10.1 - Consulta fontes dixitais, contrasta e selecciona a información relevante mediante fichas-resumo.
-LGB2.10.2 - Planifica os escritos en función dunha orde predefinida e revisa o proceso de escritura con axuda de ferramentas dixitais.
-LGB2.10.3 - Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.
-LGB2.3.1 - Comprende, interpreta e sintetiza tanto o contido de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e textos argumentativos e expositivos (ensaos).
-LGB3.10.1 - Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.

Competencia clave	Competencia Lingüística (CCL)
Estándares	
-LGB1.1.2 - Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais.	
-LGB1.1.3 - Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.	
-LGB1.10.1 - Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada) e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma.	
-LGB1.11.1 - Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción	

oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.
-LGB1.2.1 - Sintetiza o contido dun texto ou responde preguntas concretas relativas á comprensión de textos orais.
-LGB1.2.2 - Comprende as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación, charla ou conferencia.
-LGB1.3.1 - Recoñece a intención comunicativa, as ideas principais e relevantes de programas de radio e televisión (entrevistas, documentais, series e películas).
-LGB1.3.2 - Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social.
-LGB1.3.3 - Analiza e explica os recursos verbais e non verbais.
-LGB1.4.1 - Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.
-LGB1.4.3 - Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.
-LGB1.5.1 - Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.
-LGB1.5.3 - Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.
-LGB1.5.4 - Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.
-LGB1.5.5 - Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.
-LGB1.5.6 - Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.
-LGB1.6.1 - Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical.
-LGB1.6.2 - Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.
-LGB1.6.3 - Emprega recursos verbais e non verbais en textos expositivos.
-LGB1.7.1 - Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.
-LGB1.7.2 - Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfo-sintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).
-LGB1.7.3 - Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo

conxugado e fraseoloxía adecuada.
-LGB1.7.4 - Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.
-LGB1.8.1 - Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.
-LGB1.8.2 - Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.
-LGB1.9.1 - Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.
-LGB2.1.1 - Recolle as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais.
-LGB2.1.2 - Interpreta o sentido global do texto, identifica o propósito comunicativo do/da autora e emite opinións e xuízos sobre a mensaxe.
-LGB2.1.3 - Distingue o tema principal e os subtemas e compón o esquema xerarquizado das ideas do texto.
-LGB2.1.4 - Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión e complementar a información do texto.
-LGB2.10.1 - Consulta fontes dixitais, contrasta e selecciona a información relevante mediante fichas-resumo.
-LGB2.10.2 - Planifica os escritos en función dunha orde predefinida e revisa o proceso de escritura con axuda de ferramentas dixitais.
-LGB2.10.3 - Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.
-LGB2.2.1 - Selecciona e presenta os contidos dos seus textos de forma clara e ordenada.
-LGB2.2.2 - Identifica e describe as características lingüísticas dos distintos tipos de rexistro.
-LGB2.2.3 - Utiliza o rexistro lingüístico axeitado á situación comunicativa das súas producións.
-LGB2.2.4 - Utiliza mecanismos variados de cohesión lingüística.
-LGB2.2.5 - Axústase ás normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.
-LGB2.3.1 - Comprende, interpreta e sintetiza tanto o contido de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e textos argumentativos e expositivos (ensaos).
-LGB2.3.2 - Comprende, interpreta e sintetiza tanto o contido de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e textos argumentativos e expositivos (ensaos).
-LGB2.3.3 - Sintetiza e distingue as ideas principais e as secundarias de textos de carácter

expositivo e argumentativo propios do ámbito educativo.
-LGB2.3.4 - Analiza os recursos verbais e non verbais dos textos expositivos e argumentativos de tema especializado e valóraos en función da intención comunicativa do/da autor/a, do tema e do xénero textual.
-LGB2.3.5 - Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical.
-LGB2.3.6 - Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.
-LGB2.4.1 - Comprende, produce e valora de forma crítica textos publicitarios e periodísticos de carácter informativo ou de opinión.
-LGB2.4.2 - Interpreta as mensaxes publicitarias e recoñece os elementos de persuasión dos anuncios.
-LGB2.4.3 - Identifica e rexeita as ideas e os usos lingüísticos discriminatorios dos textos publicitarios.
-LGB2.5.1 - Identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos descritivos e produce outros textos similares.
-LGB2.6.1 - Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos expositivos.
-LGB2.7.1 - Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos narrativos.
-LGB2.8.1 - Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos argumentativos.
-LGB2.9.1 - Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos dialogados.
-LGB3.1.1 - Emprega os principais coñecementos de Lingüística Xeral para comprender e analizar textos alleos de distintos ámbitos e para producir, compor e revisar textos propios e de temáticas diversas vinculados á comunicación e á linguaxe.
-LGB3.1.2 - Describe os principais conceptos de Lingüística Xeral: comunicación, linguaxe, lin-gua, unidades lingüísticas, signo lingüístico e diversas disciplinas lingüísticas.
-LGB3.10.1 - Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.
-LGB3.11.1 - Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.

-LGB3.2.1 - Recoñece os rexistros lingüísticos en textos orais e escritos en función da intención comunicativa.
-LGB3.2.2 - Valora a importancia de utilizar o rexistro axeitado a cada situación comunicativa e aplícao nas súas producións orais e escritas.
-LGB3.3.1 - Produce textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.
-LGB3.4.1 - Identifica e explica os usos e valores do substantivo e do adxectivo nun texto, relacionándoos coa intención comunicativa, coa tipoloxía textual, así como con outros compoñentes da situación comunicativa.
-LGB3.5.1 - Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
-LGB3.6.1 - Identifica e explica os usos e valores dos verbos e das perífrases e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
-LGB3.7.1 - Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.
-LGB3.8.1 - Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
-LGB3.9.1 - Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.
-LGB4.1.1 - Distingue as funcións sociais da lingua e determina a situación do galego respecto a elas.
-LGB4.2.1 - Describe a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica.
-LGB4.2.2 - Determina o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI e a súa importancia cultural e económica desde a perspectiva galega.
-LGB4.2.3 - Diferencia e explica os conceptos de multilingüismo, plurilingüismo, lingua minoritaria e lingua minorizada, conflito lingüístico e diglosia e describe os fundamentos do ecolingüismo.
-LGB4.3.1 - Describe a romanización e o nacemento das linguas romances.
-LGB4.3.2 - Identifica e describe os diferentes elementos constitutivos do galego ao longo da historia (substrato, estrato e superestrato).
-LGB4.4.1 - Recoñece os cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e cita algún exemplo.
-LGB4.4.2 - Distingue as familias léxicas irregulares e utilízaaas correctamente.
-LGB4.5.1 - Identifica e describe as características lingüísticas fundamentais do galego antigo.

-LGB4.5.2 - Describe o contexto histórico e cultural do galego antigo así como a súa situación sociolingüística.
-LGB4.5.3 - Identifica o galego antigo en documentos non literarios e literarios.
-LGB4.6.1 - Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII), describe o seu contexto e identifícao en textos.
-LGB4.6.2 - Describe o contexto histórico e cultural do galego medio así como a súa situación sociolingüística.
-LGB4.6.3 - Analiza a repercusión desta etapa de dialectalización da lingua no desenvolvemento posterior do galego.
-LGB4.6.4 - Identifica o galego medio en documentos non literarios e literarios.
-LGB4.7.1 - Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o século XIX ata 1916).
-LGB4.7.2 - Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) así como a súa situación sociolingüística.
-LGB4.7.3 - Analiza a repercusión da etapa de nacemento do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) no desenvolvemento posterior da lingua.
-LGB4.7.4 - Identifica o galego moderno (desde o século XIX ata 1916) en documentos non literarios e literarios.
-LGB4.7.5 - Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan textos anteriores a 1916.
-LGB5.1.1 - Define "literatura" e "texto literario", caracteriza os diferentes xéneros e analiza os seus principais recursos formais e describe a cronoloxía xeral da historia da literatura galega.
-LGB5.1.2 - Compara textos de diferentes xéneros, caracterizándoos a partir dos seus trazos formais e estruturais definitorios.
-LGB5.1.2 - Adscribe á súa época autores/as e textos destacados da historia da literatura galega.
-LGB5.2.1 - Define "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, concreta a historia da súa vitalidade e mais as principais manifestacións e compilacións nos diferentes períodos históricos ata a actualidade.
-LGB5.2.2 - Le e comenta textos dos diferentes xéneros da literatura galega de tradición oral e identifica os seus principais trazos formais, estruturais e temáticos.
-LGB5.3.1 - Identifica, analiza e describe a literatura medieval: contextualiza sociohistórica e sociolingüísticamente as súas orixes, define as características principais e analiza a lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.

-LGB5.4.1 - Le e comenta textos representativos da literatura medieval, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.
-LGB5.5.1 - Identifica, analiza e describe a literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII): contextualiza sociohistórica e sociolingüisticamente a produción desta etapa, e describe e analiza as obras e os/as autores/as principais.
-LGB5.6.1 - Le e comenta textos representativos da literatura do galego medio, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico
-LGB5.7.1 - Identifica, analiza e describe a literatura do Rexurdimento: contextualiza sociohistórica e sociolingüisticamente a produción do Prerrexurdimento e o Rexurdimento pleno ata 1916 e describe e analiza as obras e os/as autores/as principais deste período.
-LGB5.8.1 - Le e comenta textos representativos da literatura do Rexurdimento (tanto do Prerrexurdimento como do Rexurdimento pleno e a literatura de comezos do século XX ata 1916), caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.

Competencia clave	Conciencia e Expresións Culturais (CCEC)
Estándares	
-LGB1.3.1 - Recoñece a intención comunicativa, as ideas principais e relevantes de programas de radio e televisión (entrevistas, documentais, series e películas).	
-LGB4.2.1 - Describe a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica.	
-LGB4.2.2 - Determina o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI e a súa importancia cultural e económica desde a perspectiva galega.	
-LGB4.2.3 - Diferencia e explica os conceptos de multilingüismo, plurilingüismo, lingua minoritaria e lingua minorizada, conflito lingüístico e diglosia e describe os fundamentos do ecolingüismo.	

Competencia clave	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)
Estándares	
-LGB1.10.2 - Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo.	
-LGB1.4.3 - Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	
-LGB1.5.2 - Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas.	

-LGB1.5.5 - Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.
-LGB1.6.4 - Adecúa o texto segundo a intención comunicativa, o tema e o xénero textual.
-LGB1.8.1 - Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.
-LGB1.8.2 - Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.
-LGB1.9.1 - Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.
-LGB3.3.1 - Produce textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.

Competencia clave	Sociais e Cívicas (CSC)
Estándares	
-LGB1.2.2 - Comprende as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación, charla ou conferencia.	
-LGB1.3.1 - Recoñece a intención comunicativa, as ideas principais e relevantes de programas de radio e televisión (entrevistas, documentais, series e películas).	
-LGB1.3.2 - Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social.	
-LGB1.3.3 - Analiza e explica os recursos verbais e non verbais.	
-LGB1.4.2 - Coñece, valora e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral; respecta as quendas e as opinións alleas.	
-LGB1.4.3 - Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	
-LGB1.5.4 - Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	
-LGB1.5.5 - Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	
-LGB1.6.3 - Emprega recursos verbais e non verbais en textos expositivos.	
-LGB1.6.4 - Adecúa o texto segundo a intención comunicativa, o tema e o xénero textual.	

-LGB1.7.1 - Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.
-LGB1.8.1 - Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.
-LGB1.8.2 - Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quenadas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.
-LGB1.9.1 - Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.
-LGB2.1.2 - Interpreta o sentido global do texto, identifica o propósito comunicativo do/da autora e emite opinións e xuízos sobre a mensaxe.
-LGB2.4.1 - Comprende, produce e valora de forma crítica textos publicitarios e periodísticos de carácter informativo ou de opinión.
-LGB2.4.2 - Interpreta as mensaxes publicitarias e recoñece os elementos de persuasión dos anuncios.
-LGB2.4.3 - Identifica e rexeita as ideas e os usos lingüísticos discriminatorios dos textos publicitarios.
-LGB3.2.1 - Recoñece os rexistros lingüísticos en textos orais e escritos en función da intención comunicativa.
-LGB3.2.2 - Valora a importancia de utilizar o rexistro axeitado a cada situación comunicativa e aplícao nas súas producións orais e escritas.
-LGB4.1.1 - Distingue as funcións sociais da lingua e determina a situación do galego respecto a elas.
-LGB4.2.1 - Describe a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica.
-LGB4.2.2 - Determina o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI e a súa importancia cultural e económica desde a perspectiva galega.
-LGB4.2.3 - Diferencia e explica os conceptos de multilingüismo, plurilingüismo, lingua minoritaria e lingua minorizada, conflito lingüístico e diglosia e describe os fundamentos do ecolingüismo.
-LGB4.3.2 - Identifica e describe os diferentes elementos constitutivos do galego ao longo da historia (substrato, estrato e superestrato).
-LGB4.5.2 - Describe o contexto histórico e cultural do galego antigo así como a súa situación sociolingüística.
-LGB4.6.2 - Describe o contexto histórico e cultural do galego medio así como a súa situación sociolingüística.
-LGB4.6.3 - Analiza a repercusión desta etapa de dialectalización da lingua no desenvolvemento

posterior do galego.
-LGB4.7.2 - Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) así como a súa situación sociolingüística.
-LGB4.7.3 - Analiza a repercusión da etapa de nacemento do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) no desenvolvemento posterior da lingua.

3.2. Obxectivos

Segundo o decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da Educación Secundaria Obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia, este nivel educativo debe contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades que lles permitan:

a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.

b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.

d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.

f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.

g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.

h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.

i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.

---

l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.

m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.

o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.

p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

3.3.- Concreción para cada estándar avaliable da temporización, o grao mínimo para superar a materia e os procedementos e instrumentos de avaliacións

GRAO MÍNIMO PARA SUPERAR A MATERIA, TEMPORIZACIÓN E INSTRUMENTOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO							
Bloque 1: Comunicación oral: falar e escoitar							
Criterios de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización			Instrumentos e procedementos de avaliación	Compet. clave
			1ª av.	2ª av.	3ª av.		
• B1.1.	• LGB1.1.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	• É capaz de comprender, con escasos erros, e interpretar, seguindo unhas pautas dadas, a intención comunicativa e distingue as idea principal e secundarias de todo tipo de textos orais en calquera rexistro, nivel ou variedade de lingua e é quen de elaborar resumos e esquemas.	X	X	X	• Análise da elaboración de resumos e esquemas a partir de textos orais de vídeos seleccionados polo/a profesor/a.	• CCL
	• LGB1.1.2. Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais.						• CCL
	• LGB1.1.3. Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.	• Sabe producir, sen erros significativos, distintos tipos de textos orais e é quen de realizar intervencións planifi-	X	X	X	• Observación das intervencións nas comunicacións orais co profesorado.	• CAA

		<p>cadás e/ou espontáneas, adecuadas ao contexto, respectando as regras de interacción, cinxíndose ao tema e empregando expresións propias do galego, dun xeito cada vez máis rico e variado no uso do léxico e con coherencia e corrección gramatical.</p>					
<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.1. Identifica as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación (charla ou conferencia sobre temas especializados do ámbito educativo). 	<ul style="list-style-type: none"> • Comprende, sen erros de contido demasiado salientables, e interpreta, seguindo as orientacións do /a docente, a intención comunicativa e distingue as idea principal e secundarias dun texto propio do ámbito educativo. 	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> • Análise das preguntas realizadas nas intervencións nas comunicacións orais co profesorado . • Exercicios programados a partir de textos orais de vídeos propostos polo/a profesor/a. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.2. Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural. 						
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.3. Escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • É capaz de entender no fundamental as exposicións dos materiais orais (vídeos e documentos sonoros) empregados no curso e de formular cuestións básicas para solucionar dúbidas con corrección. 	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> • Análise das cuestións formuladas nas comunicacións orais co profesorado e nos foros da aula virtual. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Interpreta e identifica a intención comunicativa, o tema e a estrutura en anuncios sonoros e/ou audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> • É quen de identificar as características principais dos medios de comunicación e de recoñecer a intención comunicativa, o tema e a estrutura. 		X		<ul style="list-style-type: none"> • Análise da elaboración de resumos e esquemas e comentarios a partir de textos orais de vídeos 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.2. Identifica as características 						<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<p>propias dos principais xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social.</p>	<p>tura dos anuncios.</p>				<p>de radio e televisión seleccionados polo/a profesor/a.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.3. Analiza os recursos verbais e non verbais que se empregan na publicidade para convencer os destinatarios ou destinatarias. 	<ul style="list-style-type: none"> • Comprende os recursos básicos de persuasión da publicidade e sabe valorar de maneira crítica os seus contidos, identificando e rexeitando os usos lingüísticos discriminatorios. 		X		<ul style="list-style-type: none"> • Análise da elaboración de resumos e esquemas e comentarios a partir de textos orais de vídeos de radio e televisión seleccionados polo/a profesor/a. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.4. Analiza de forma crítica a forma e contido das mensaxes publicitarias e evita usos lingüísticos discriminatorios. 		<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCL 					
<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.4.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso. 	<ul style="list-style-type: none"> • É capaz de recoñecer de maneira activa os mecanismos básicos das propiedades textuais. 			X	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios para enviar ao titor. • Proba escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.4.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Exprésase de xeito respectuoso, empregando con normalidade os recursos da oralidade, e mostra tolerancia cara a opinións diferentes á súa. 	X	X	X		<ul style="list-style-type: none"> • Análise das intervencións nas comunicacións orais co profesorado. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.4.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público. 		<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIEE 					
<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.1. Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sabe construír, con escasos erros, un texto oral sobre un determinado tema, cun nivel de textualidade, adecuación e emprego gramatical 		X		<ul style="list-style-type: none"> • Posibilidade de envío a través da titoría telemática dunha gravación onde se expoña oralmente un 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCL 	
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.2. Consulta fontes de información 		<ul style="list-style-type: none"> • CAA 					

	diversas e revisa os borradores e esquemas.	axeitados e unha ordenación de contidos lóxica, a partir de diversas fontes de información, esencialmente dixitais, e de expoñelo empregando adecuadamente os mecanismos da oralidade.				tema elaborado sobre os prexuízos lingüísticos do idioma galego.	
	• LGB1.5.3. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical, cínguese ao tema e non divaga.						• CCL
	• LGB1.5.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.						• CCL • CSC • CSIEE
	• LGB1.5.5. Exprésase con facilidade e recorre a paráfrases ou circunloquios cando non encontra a expresión precisa.						• CCL • CSIEE
	• LGB1.5.6. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.						• CCL
	• LGB1.5.7. Tenta buscar a complicidade do público e demostra seguridade ao responder as preguntas do auditorio.						• CSIEE
	• LGB1.5.8. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación adecuada á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.						• CD • CCL • CAA
• B1.6.	• LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada,	• É capaz de expresarse, con escasos erros, en interven-	X	X	X	• Análise das intervencións nas comu-	• CCL

	con coherencia, cohesión e corrección.	cións non programadas, de xeito efectivo e respectando no esencial as normas gramaticais e de textualidade, empregando unha fonética, fraseoloxía e léxico adecuados ao contexto, respectando as regras de interacción, cínxíndose ao tema e empregando expresións propias do galego, dun xeito cada vez máis rico e variado no uso do léxico e con coherencia e corrección.				nicacións orais co profesorado.	
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 						<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada. 						<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado. 						<ul style="list-style-type: none"> • CCL
• B1.7.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical e fonética. 	<ul style="list-style-type: none"> • É capaz de construír, con escasos erros, un texto oral sobre un tema do currículo, cun nivel de textualidade, adecuación e emprego gramatical axeitados, un uso do vocabulario técnico preciso e unha ordenación de contidos lóxica, e de expoñelo empregando adecuadamente os mecanismos da oralidade. 	X			<ul style="list-style-type: none"> • Posibilidade de envío a través da titoría telemática dunha gravación onde se expoña oralmente un tema elaborado sobre os prexuízos lingüísticos do idioma galego. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.2. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín. 						<ul style="list-style-type: none"> • CCL
• B1.8.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras. 	<ul style="list-style-type: none"> • Expresa opinións de xeito respectuoso, empregando con normalidade os recursos da oralidade, e mostra tolerancia cara a opinións diferentes á súa, sobre temas re- 	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> • Análise das intervencións nas comunicacións orais co profesorado. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.8.2. Aplica as normas que rexen a 						<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	feridos á materia ou a temas de interese social e persoal.						• CSC
• B1.9.	• LGB1.9.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.							• CCL • CSC • CSIEE
• B1.10.	• LGB1.10.1. Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada), e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma.	• Identifica, con escasas dúbidas, os erros na expresión, propios e alleos, así como as interferencias lingüísticas e desviacións da norma e é quen de corrixilos a partir dunhas pautas dadas.			X	• Análise das intervencións nas comunicacións orais co profesorado.		• CAA • CCL
	• LGB1.10.2. Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo.							• CAA
• B1.11.	• LGB1.11.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	• É quen de comprender a pertinencia de pronuncias dialectais do galego (gheada e seseo fundamentalmente) en contextos informais, de asumir con normalidade as da súa variante xeográfica e de rexeitar os prexuízos sociais mostrados cara a elas.			X	• Análise de opinións vertidas a partir da escoita de gravacións dialectais.		• CCL • CAA
	• LGB1.11.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.							• CCL • CSC
	• LGB1.11.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.							• CCL • CSC

Bloque 2: Comunicación escrita. Ler e escribir.

Criterios de evaluación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización			Instrumentos e procedementos de avaliación	Compet. clave
			1ª av.	2ª av.	3ª av.		
• B2.1.	• LGB2.1.1. Sintetiza as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais.	É capaz de comprender, sen erros significativos, e de interpretar, seguindo unha pautas dadas polo/a docente, a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias e os temas e subtemas de textos escritos expositivos e argumentativos e é quen de elaborar resumos e esquemas respectando a coherencia e a corrección gramatical.	X	X	X	Ejercicios autoavaliables. Proba escrita.	• CCL • CCA
	• LGB2.1.2. Interpreta o sentido global e identifica a intención comunicativa do emisor en textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos.						• CCL
	• LGB2.1.3. Diferencia as ideas principais e as secundarias e sintetiza o contido de textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos.						• CCL
	• LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión dun texto e complementar as súas producións.	Consultar con autonomía, a partir das directrices proporcionadas polo/a docente, fontes de información diversas, esencialmente dixitais, para mellorar a súa comprensión e obter información para as súas propias producións.	X	X	X	Ejercicios autoavaliables.	• CCL • CD • CAA
• B2.2.	• LGB2.2.1. Planifica os seus traballos seguindo unha orde predefinida e revisa o proceso de escritura para mellorar a produción final.	Mostra competencias para redactar textos seguindo as normas básicas da coherencia, cohesión e adecuación cunha planificación axeitada				Ejercicios autoavaliables.	• CCL
	• LGB2.2.2. Produce textos propios de distintos ámbitos usando o rexistro adecuado,						• CCL

	organizando os enunciados en secuencias lineais e ben cohesionadas.				1ª quinc.		• CSC
• B2.3.	• LGB2.3.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical.	É capaz de desenvolver por escrito, a partir das directrices proporcionadas polo/a docente, un tema do currículo ("O proceso de normalización da lingua galega"), con corrección ortográfica e gramatical, empregando un léxico formal, e respectando as normas da produción textual, sen cometer erros significativos.			X 3ª quinc.	E exercicios para enviar ao titor. Proba escrita.	• CCL
	• LGB2.3.2. Adecúa a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, destinatario, ámbito discursivo e xénero textual) e emprega os recursos expresivos propios do rexistro formal.						• CCL
	• LGB2.3.3. Emprega léxico preciso e evita o uso de coloquialismos ou palabras como-dín.						• CCL
	• LGB2.3.4. Organiza os contidos dos seus traballos en función duns obxectivos fixados previamente, contrasta posturas enfrontadas e defende a súa opinión con argumentos.						• CCL • CSC
• B2.4.	• LGB2.4.1. Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais de textos expositivos e argumentativos.	Sabe recoñecer as principais características dos textos expositivos e argumentativos.			X 1ª quinc.	Proba escrita.	• CCL
	• LGB2.4.2. Recoñece e explica a función no texto dos distintos procedementos de cita: estilo directo, estilo indirecto, estilo indirecto libre e cita encuberta.	Distingue sen dúbidas os distintos procedementos de citas.			X 1ª quinc.	Proba escrita.	• CCL
• B2.5.	• LGB2.5.1. Consulta información en fontes bibliográficas e dixitais e compila os datos	Ten competencia para consultar con autonomía, a	X	X	X	E exercicios para	• CCL

	máis relevantes en fichas-resumo.	partir das directrices proporcionadas polo/a docente, fontes de información diversas, esencialmente dixitais, procesar a información de xeito adecuado e empregala para redactar textos escritos planificados sen erros significativos nos que se citen as fontes empregadas, empregando correctamente un procesador de textos.				enviar a titor	• CD • CAA
	• LGB2.5.2. Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.						• CCL • CD
	• LGB2.5.3. Utiliza procesadores de texto e correctores ortográficos para mellorar a presentación e evitar erros ortográficos e tipográficos.						• CCL • CD
• B2.6.	• LGB2.6.1. Recoñece, describe e utiliza recursos de cohesión gramaticais e léxico-semánticos.	Sabe recoñecer sen dúbidas e utilizar as referencias gramaticais e léxicas nun texto dado.			X 1ª quinc.	Exercicios autoavaliables. Proba escrita	• CCL • CAA
	• LGB2.6.2. Describe os tipos de rexistro e analiza as súas manifestacións lingüísticas.	Sabe recoñecer as características dos diferentes rexistros lingüísticos.			X 1ª quinc.	Exercicios autoavaliables. Proba escrita	• CCL • CAA

Bloque 3: Funcionamento da lingua.

Criterios de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización			Instrumentos e procedementos de avaliación	Compet. clave
			1ª av.	2ª av.	3ª av.		
• B3.1.	• LGB3.1.1. Define e identifica os fonemas vocálicos e consonánticos da lingua galega.	• Identifica a totalidade dos fonemas do galego e sabe	X 1ª			• Exercicios de auto-avaliación.	• CCL • CAA

		dar as súas características articulatorias cometendo poucos erros e entende a importancia dunha correcta pronuncia para a comunicación oral.	quinc.			<ul style="list-style-type: none"> • Cuestionario interactivo. • Proba escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.2. Valora as normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz. 						
<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.1. Explica as principais variedades dialectais e valora a diversidade lingüística como parte de noso patrimonio cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> • Valora positivamente a diversidade dialectal, coñece os principais fenómenos dialectais e sabe recoñecer as características máis salientables dos tres bloques lingüísticos. 			<ul style="list-style-type: none"> X 2ª quinc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios de auto-avaliación. • Cuestionario interactivo. • Exercicios para enviar ao titor. • Proba escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.3.1. Explica os procedementos de formación das palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> • É capaz de recoñecer os principais procedementos de formación de palabras e de recoñecelos en casos concretos, sen erros significativos. 	<ul style="list-style-type: none"> X 2ª quinc. 			<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios de auto-avaliación. • Cuestionario interactivo. • Exercicios para enviar ao titor. • Proba escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.3.2. Recoñece e explica os tipos de morfemas así como a análise morfolóxica. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sabe segmentar as palabras nos seus morfemas constituíntes, con escasos erros, excepto os verbos irregulares. 	<ul style="list-style-type: none"> X 2ª quinc. 			<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios de auto-avaliación. • Cuestionario interactivo. • Exercicios para enviar ao titor. • Proba escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.3.3. Recoñece, analiza e explica a estrutura morfolóxica. 					<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios para enviar ao titor. • Proba escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B3.4. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.4.1. Recoñece as diferentes estru- 	<ul style="list-style-type: none"> • É quen de identificar as uni- 			<ul style="list-style-type: none"> X 	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios de auto- 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA

	<p>turas sintácticas, explica as relacións que se establecen e emprega a terminoloxía axeitada.</p>	<p>dades sintácticas e as funcións primarias en casos prácticos. Recoñece os distintos tipos de oracións con poucos erros.</p>		<p>1ª quinc.</p>		<p>avaliación.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cuestionario interactivo. • Exercicios para enviar ao titor. • Proba escrita. 	
<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.5.1. Identifica e explica as relacións e unidades semánticas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñece as relacións semánticas en casos prácticos, sen cometer erros significativos. 		<p>X 2ª quinc.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios de autoavaliación. • Cuestionario interactivo. • Proba escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • B3.6. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.6.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Participa con autonomía, a partir das indicacións dadas polo/a docente, en proxectos de natureza diversa relacionados co comportamento ético e a tolerancia, mediante o desenvolvemento da súa competencia plurilingüe, demostrando unha competencia suficiente no emprego dos seus coñecementos lingüísticos. 		<p>X</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Posibilidade dunha actividade de participación colectiva a través do foro da aula virtual. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CD
<ul style="list-style-type: none"> • B3.7. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras. 						<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

Bloque 4: Lingua e sociedade.							
Criterios de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización			Instrumentos e procedementos de avaliación	Compet. clave
			1ª av.	2ª av.	3ª av.		
• B4.1.	• LGB4.1.1. Recoñece os estereotipos e prexuízos lingüísticos e determina a súa repercusión nos usos.	• Identifica sen dúbidas e valora os prexuízos lingüísticos existentes a respecto do galego.		X 3ª quinc.		<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios de auto-avaliación. • Cuestionario interactivo. • Exercicios para enviar ao titor. • Proba escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	• LGB4.1.2. Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan cuestións sociolingüísticas.	• Sabe redactar con corrección unha valoración crítica sobre un texto no que se poñen de manifesto prexuízos lingüísticos.		X 3ª quinc.		<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios para enviar ao titor. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
• B4.2.	• LGB4.2.1. Describe e interpreta o proceso de construción da variante estándar da lingua galega.	• Coñece os aspectos básicos da creación da normativa do galego, as propostas normativas existentes e os criterios empregados para a súa redacción.			X 3ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios de auto-avaliación. • Cuestionario interactivo. • Exercicios para enviar ao titor. • Proba escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	• LGB4.2.2. Recoñece as interferencias lingüísticas no galego, con especial atención aos castellanismos e desenvolve un discurso propio libre destes elementos.	• Sabe recoñecer, nun texto dado, seguindo as pautas dadas polo/a docente, as interferencias existentes e clasifi-			X 3ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios de auto-avaliación. • Cuestionario inte- 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

		calas nas súas diferentes variedades.				<ul style="list-style-type: none"> ractivo. Exercicios para enviar ao titor. Proba escrita. 	
• B4.3.	• LGB4.3.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1916 ata 1978).	• Identifica, nun texto dado, as características lingüísticas máis relevantes dese período (ortografía, vulgarismos, hipergaleguismos...)	X 3ª quinc.	X 3ª quinc.		<ul style="list-style-type: none"> Exercicios de auto-avaliación. Cuestionario interactivo. Exercicios para enviar ao titor. Proba escrita. 	• CCL
	• LGB4.3.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde 1916 ata 1978), así como a súa situación sociolingüística.	• É capaz de recoñecer as principais características sociolingüísticas do galego nese período (grupos lingüísticos e literarios, principais acontecementos e datas relevantes...) diferenciando con claridade as características das etapas de preguerra (1919-39) e da ditadura (1939-75).	X 3ª quinc.	X 3ª quinc.		<ul style="list-style-type: none"> Exercicios de auto-avaliación. Cuestionario interactivo. Exercicios para enviar ao titor. Proba escrita. 	• CCL • CSC
	• LGB4.3.3. Diferencia e describe as etapas que podemos establecer entre 1916 e 1978 desde o punto de vista sociolingüístico.						• CCL
	• LGB4.3.4. Analiza a importancia da etapa 1916-1978 no desenvolvemento posterior da lingua.						• CCL • CSC
	• LGB4.3.5. Identifica o galego moderno (desde 1916 ata 1978) en documentos non literarios e literarios.	• Identifica, nun texto dado, as características lingüísticas máis relevantes dese período (ortografía, vulgarismos, hipergaleguismos...)	X 3ª quinc.	X 3ª quinc.		<ul style="list-style-type: none"> Exercicios de auto-avaliación. Cuestionario interactivo. Exercicios para enviar ao titor. 	• CCL

						<ul style="list-style-type: none"> • Proba escrita. 	
• B4.4.	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.4.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1978 ata a actualidade). 	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica, nun texto dado, as características lingüísticas máis relevantes dese período (ortografía, vulgarismos, hipergaleguismos...) 			X 3ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios de auto-avaliación. • Cuestionario interactivo. • Exercicios para enviar ao titor. • Proba escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.4.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno desde 1978 ata a actualidade, así como a súa situación sociolingüística. 	<ul style="list-style-type: none"> • É capaz de recoñecer as principais características sociolingüísticas do galego nese período: a situación do galego nos diferentes ámbitos de uso, a lexislación vixente e a distribución social da lingua. 			X 3ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios de auto-avaliación. • Cuestionario interactivo. • Exercicios para enviar ao titor. • Proba escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.4.3. Analiza a importancia da etapa desde 1978 ata a actualidade no desenvolvemento do galego. 					X 3ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios de auto-avaliación. • Cuestionario interactivo. • Exercicios para enviar ao titor. • Proba escrita.
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.4.4. Recoñece o galego como unha lingua en vías de normalización e sinala as súas fortalezas e debilidades. 	<ul style="list-style-type: none"> • Entende o concepto de normalización e a súa importancia para as linguas e coñece os aspectos básicos do proceso de normalización galego. 			X 3ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios de auto-avaliación. • Cuestionario interactivo. • Exercicios para enviar ao titor. • Proba escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.4.5. Sinala as principais características lingüísticas en documentos non literarios e literarios desde 1978 ata a actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica, nun texto dado, as características lingüísticas máis relevantes dese período (ortografía, vulgarismos, hipergaleguismos...) 			X 3ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios de auto-avaliación. • Cuestionario interactivo. • Exercicios para en- 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

						viar ao titor. • Proba escrita.	
• B4.5.	• LGB4.5.1. Elabora unha descrición esquemática na que se detallan as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.	• Coñece as etapas da historia da lingua galega e as súas características principais e sabe describir no esencial a evolución da conciencia galega en cada unha delas	X 3ª quinc.			• Exercicios de auto-avaliación.	• CCL
• B4.6.	• LGB4.6.1. Analiza e interpreta a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.					• Cuestionario interactivo.	• CCL
						• Exercicios para enviar ao titor.	• CSC
						• Proba escrita.	

Bloque 5. Educación literaria.

Criterios de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a materia	Temporización			Instrumentos e procedementos de avaliación	Compet. clave
			1ª av.	2ª av.	3ª av.		
• B5.1.	• LGB5.1.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1916 a 1936: autores/as de Vangarda e outros/as autores/as.	• Coñece, nos seus elementos esenciais (precedentes, contexto histórico, xéneros, grupos literarios autores e obras) a literatura galega do período comprendido entre 1916 e 1936 e é quen de comentar textos guiados desta época identificando as súas principais características formais e de contido. • Realiza unha lectura com-	X 4ª quinc.			• Exercicios de auto-avaliación. • Cuestionario interactivo. • Proba escrita.	• CCL
	• LGB5.1.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as.						• CCL
	• LGB5.1.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós.						• CCL

• B5.2.	• LGB5.2.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	prensiva da obra <i>Os dous de sempre</i> de Castelao e sabe comentar os seus aspectos estruturais e de contido máis relevantes.					• CCL
	• LGB5.2.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.						• CCL
	• LGB5.2.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.						• CCL
• B5.3.	• LGB5.3.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega entre 1936 e 1975: produción bélica e autores/as do exilio, a Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais.	<ul style="list-style-type: none"> • Coñece, nos seus elementos esenciais (precedentes, contexto histórico, xéneros, grupos literarios, autores e obras) a literatura galega do período comprendido entre 1936 e 1975 e é quen de comentar textos guiados desta época identificando as súas principais características formais e de contido. • Realiza unha lectura comprensiva da obra <i>O crepúsculo e as formigas</i> de Méndez Ferrín e sabe comentar os seus aspectos estruturais e de contido máis relevantes. 		X 4 ^a quinc.		<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios de auto-avaliación. • Cuestionario interactivo. • Proba escrita. 	• CCL
	• LGB5.3.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega entre 1936 e 1975: produción bélica e os autores do exilio, os renovadores da prosa (Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas) así como A Nova Narrativa Galega e autores/as dos primeiros 70.						• CCL
	• LGB5.3.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego entre 1936 e 1975: teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.						• CCL

• B5.4.	• LGB5.4.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.						• CCL
	• LGB5.4.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.						• CCL
	• LGB5.4.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.						• CCL
• B5.5.	• LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.	<ul style="list-style-type: none"> • Coñece, nos seus elementos esenciais (precedentes, contexto histórico, xéneros, grupos literarios, autores e obras) a literatura galega do período comprendido entre 1975 e a actualidade é quen de comentar textos guiados desta época identificando as súas principais características formais e de contido. • Realiza unha lectura comprensiva da obra <i>A lingua das bolboretas</i> de Manuel Rivas e sabe comentar os seus aspectos estruturais e de contido máis relevantes. 			X 4ª quinc.	<ul style="list-style-type: none"> • Exercicios de auto-avaliación. • Cuestionario interactivo. • Proba escrita. 	• CCL
	• LGB5.5.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.						• CCL
	• LGB5.5.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.						• CCL

• B5.6.	• LGB5.6.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.						• CCL
	• LGB5.6.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.						• CCL
	• LGB5.6.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1975 ata a actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.						• CCL
• B5.7.	• LGB5.7.1. Analiza e comenta, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos.	• Realiza lecturas das obras citadas nos anteriores apartados e sabe comentar os seus aspectos estruturais e de contido máis relevantes.	X 4 ^a quinc.	X 4 ^a quinc.	X 4 ^a quinc.	• Proba escrita.	• CCL

Á hora de seren programados na aula virtual do centro, os contidos serán distribuídos en 12 unidades, cada unha das cales será traballada no período dunha quincena. Os títulos das unidades, que se estruturan ao redor dos contidos principais do currículo, son as seguintes:

1. Aspectos de Fonética e Fonoloxía. (1ª avaliación, 1ª quincena)
2. Aspectos de Morfoloxía. Estrutura e formación de palabras. (1ª avaliación, 2ª quincena)
3. Historia da lingua galega entre 1916 e 1936. A evolución da conciencia lingüística. (1ª avaliación, 3ª quincena)
4. A literatura galega entre 1916 e 1936. (1ª avaliación, 4ª quincena)
5. Aspectos de Sintaxe. Unidades e función sintácticas. Tipos de oracións. (2ª avaliación, 1ª quincena)
6. Aspectos de Semántica. Relacións e unidades semánticas. (2ª avaliación, 2ª quincena)
7. Historia da lingua galega entre 1936 e 1978. Estereotipos e prexuízos lingüísticos. (2ª avaliación, 3ª quincena)
8. A literatura galega entre 1936 e 1975. (2ª avaliación, 4ª quincena)
9. Propiedades do texto: coherencia, cohesión e adecuación. (3ª avaliación, 1ª quincena)
10. Variedades dialectais do galego. (3ª avaliación, 2ª quincena)
11. Historia da lingua galega entre 1978 e a actualidade. Construción da variante estándar da lingua galega. Interferencias e desviacións lingüísticas. (3ª avaliación, 3ª quincena)
12. A literatura galega entre 1975 e a actualidade. (3ª avaliación, 4ª quincena)

3.4. Materiais e recursos didácticos

3.4.1. Materiais en formato físico

Libros de lectura propostos para cada unha das avaliacións:

- 1ª avaliación: *Os dous de sempre* de A. R. Castelao.
- 2ª avaliación: *O crepúsculo e as formigas* de X. L. Méndez Ferrín.
- 3ª avaliación: *A lingua das bolboretas* de Manuel Rivas.

3.4.2. Materiais en formato dixital

Na aula virtual do centro ofreceranse, quincena a quincena, os recursos dixitais necesarios para o seguimento do curso. Os principais recursos ofrecidos son:

- Guía didáctica no que se tratan os contidos básicos do currículo
- Materiais (documentos de texto e presentacións) nos que se achegan informacións relevantes sobre os aspectos máis problemáticos ou complexos do currículo
- Vídeos que reproducen as partes máis importantes e/ou máis problemáticas de cada unidade
- Vídeos tutoriais sobre os aspectos máis problemáticos ou complexos do currículo
- Exercicios interactivos

- Exercicios de autoavaliación
- Tarefas e exercicios variados para seren enviados ao/á profesor/a da materia
- Anotacións aclaratorias sobre conceptos importantes do temario
- Modelos de exames e información sobre os procedementos de avaliación
- Corrección dos exames realizados
- Ligazóns a recursos externos de interese (dicionarios, correctores lingüísticos, páxinas especializadas, exercicios interactivos, presentacións, vídeos...)

3.5. Criterios sobre a avaliación e a cualificación

3.5.1.- Criterios de avaliación

<ul style="list-style-type: none"> • LG-B1.1. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais, audiovisuais e a situación en que se desenvolven. Captar o sentido global, a intención do discurso, a mensaxe e as súas ideas principais e secundarias.
<ul style="list-style-type: none"> • LG-B1.2. Comprender, interpretar e valorar textos orais de carácter expositivo e argumentativo sobre temas especializados (conferencias, clases, charlas, presentacións e videoconferencia).
<ul style="list-style-type: none"> • LG-B1.3. Comprender, interpretar e valorar textos orais xornalísticos e publicitarios.
<ul style="list-style-type: none"> • LG-B1.4. Coñecer, usar e valorar a adecuación, a coherencia, a cohesión e a claridade expositiva, así como as normas de cortesía, nas intervencións orais propias da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas.
<ul style="list-style-type: none"> • LG-B1.5. Realizar producións orais planificadas, relacionadas con algún contido do currículo ou tema de actualidade adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público.
<ul style="list-style-type: none"> • LG-B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.
<ul style="list-style-type: none"> • LG-B1.7. Expor oralmente, con rigor e claridade, un tema especializado de textos do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.
<ul style="list-style-type: none"> • LG-B1.8. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.
<ul style="list-style-type: none"> • LG-B1.9. Participar en interaccións sobre temas de interese persoal, ou social ou asuntos da vida cotiá, nun rexistro formal, neutro ou informal.
<ul style="list-style-type: none"> • LG-B1.10. Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer, en exposicións orais propias e alleas, as dificultades expresivas.
<ul style="list-style-type: none"> • LG-B1.11. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.

<ul style="list-style-type: none">
• LG-B2.1. Aplicar estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos para interpretar e producir textos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B2.2. Planificar, producir e revisar textos de distintos ámbitos de uso adecuados á situación e á intención comunicativa, con coherencia, cohesión, corrección gramatical e boa presentación.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B2.3. Realizar traballos educativos individuais ou en grupo sobre temas controvertidos do currículo ou de actualidade social, científica ou cultural.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B2.4. Analizar e comentar textos argumentativos e expositivos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B2.5. Extraer información de fontes bibliográficas e dixitais e utilizar as TIC ao longo de todo o proceso de escritura, desde a planificación, organización e produción do texto á súa revisión e corrección final.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B2.6. Describir as propiedades do texto e analizar os procedementos lingüísticos básicos de adecuación, coherencia e cohesión nas producións propias e alleas.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B3.1. Definir e identificar os fonemas da lingua galega e recoñecer a importancia e o valor das normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B3.2. Coñecer as variedades dialectais, recoñecer e explicar os seus trazos característicos en manifestacións orais e escritas e valorar a diversidade lingüística como parte do patrimonio cultural.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B3.3. Recoñecer e explicar o proceso de formación das palabras e aplicar os coñecementos adquiridos para a mellora, comprensión e enriquecemento do vocabulario activo.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B3.4. Observar, reflexionar e explicar as distintas unidades e función sintácticas e aplicar os coñecementos sobre análise sintáctica na produción de textos.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B3.5. Reflexionar e explicar as relacións e unidades semánticas.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B3.6. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B3.7. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B4.1. Recoñecer os estereotipos e prexuízos lingüísticos, determinar a súa repercusión nos usos e elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen cuestións sociolingüísticas.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B4.2. Describir e interpretar o proceso de construción da variante estándar da lingua galega, recoñecer as interferencias lingüísticas no galego con especial atención aos castelanismos e desenvolver un discurso propio libre destes elementos.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B4.3. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno desde 1916 ata 1978, describir o seu contexto e identificalo en textos.

<ul style="list-style-type: none">
• LG-B4.4. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno desde 1978 ata a actualidade e identificalo en textos, describir o seu contexto e a situación legal, recoñecelo como unha lingua en vías de normalización e elaborar traballos sobre a historia da lingua.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B4.5. Elaborar unha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B4.6. Analizar e interpretar a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B5.1. Identificar, analizar e describir a literatura galega de 1916 a 1936:<ul style="list-style-type: none">
• Poesía: autores/as de Vangarda e outros/as autores/as.
• Prosa: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as.
• Teatro: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B5.2. Ler e comentar textos significativos da literatura galega de 1916 a 1936, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B5.3. Identificar, analizar e describir a literatura galega entre 1936 e 1975:<ul style="list-style-type: none">
• Poesía: produción bélica e autores/as do exilio. A Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais.
• Prosa: produción bélica e autores/as do exilio. Os renovadores da prosa: Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas. A Nova Narrativa Galega. Autores/as dos primeiros 70.
• Teatro: o teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B5.4. Ler e comentar textos significativos da literatura galega de 1936 a 1975, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B5.5. Identificar, analizar e describir a literatura galega de 1975 ata a actualidade:<ul style="list-style-type: none">
• Poesía: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.
• Prosa: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.
• Teatro: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B5.6. Ler e comentar textos significativos da literatura galega de 1975 á actualidade identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.
<ul style="list-style-type: none">
• LG-B5.7. Analizar e comentar, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos.

3.5.2.- Criterios de cualificación

3.5.2.1. Cualificación das avaliacións

O modelo de ensino a distancia presente neste centro condiciona notablemente os procedementos de cualificación, que deberán reducirse ás probas obxectivas, unha por cada avaliación, que serán programadas pola dirección do IES. Serán avaliadas outro tipo de probas ao longo de cada avaliación (exercicios e tarefas que se irán presentando puntualmente na aula virtual), mais estas non serán tidas en conta para a cualificación do alumnado.

Daquela, o alumnado será cualificado en cada avaliación a partir dunha proba escrita que será valorada seguindo a estrutura que se expón a continuación. O sistema de cualificación neste nivel tomará en consideración, de maneira proporcionada, a adquisición dos coñecementos e competencias establecidos nos distintos bloques temáticos do currículo e a capacidade de comprensión e expresión en lingua galega, basicamente a nivel escrito. Nas respostas a estas dúas preguntas valorarase de xeito especial a capacidade de expresión escrita manifestada polo alumnado, a todos os niveis (ortografía, gramática, organización dos contidos, cohesión, textualidade...).

A estrutura dos exames será a seguinte:

Competencias e contidos avaliados	Porcentaxe de valoración a respecto da nota da avaliación
<p>Texto para analizar sobre temática preferentemente relacionada cos contidos do bloque do currículo <i>Lingua e sociedade</i> (preguntas sobre o contido ou estrutura do texto, resumo, esquema, valoración crítica sobre as opinións presentes no texto...).</p> <p>Neste apartado, valorarase de xeito especial a capacidade de expresión escrita manifestada polo alumnado, a todos os niveis (ortografía, gramática, organización dos contidos, cohesión, textualidade...)</p>	30 %
Preguntas sobre aspectos de emprego da lingua (cuestións de tipo práctico relacionadas coa ortografía, a gramática e o léxico)	40 %
Pregunta(s) sobre literatura: pequeno comentario dunha peza ou fragmento literario e/ou unha cuestión de tipo teórico sobre algún dos contidos deste bloque	20 %
Pregunta relacionada coa lectura obrigatoria da avaliación (localizar un fragmento dado no interior da obra, comentar algún aspecto de contido ou estrutural...)	10 %

No caso de que o/a profesor/a o estime conveniente, poderán ser descontados até 1 punto sobre o valor da proba por erros de redacción (falta de coherencia, cohesión e adecuación na organización dos contidos) e 1 punto por erros lingüísticos (ortográficos, gramaticais e léxicos), conforme ao seguinte criterio:

- Faltas leves: uso de formas morfolóxicas ou léxicas galegas distintas do estándar normativo e erros na acentuación non diacrítica (penalizarase cada erro con 0,05 puntos).

- Faltas graves: erros ortográficos no uso de *b / v, h, y...* e acentuación diacrítica (penalizarase cada erro con 0,1 puntos).

- Faltas moi graves: uso de formas alleas ao sistema lingüístico do galego: tempos verbais compostos, incorrecta colocación do pronome persoal, castelanismos léxicos... (penalizarase cada erro con 0,2 puntos).

Esta valoración negativa non se aplicará no apartado de análise do texto xa que na propia valoración global da pregunta irá incluído o desconto.

O valor das cuestións avaliadas nas probas programadas terá en conta as seguintes porcentaxes a respecto dos contidos curriculares:

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir.	15 %
Bloque 3. Funcionamento da Lingua.	40 %
Bloque 4. Lingua e Sociedade.	15 %
Bloque 5. Educación Literaria.	30%

A nota da avaliación será a nota do exame, redondeada á unidade máis próxima e, no caso de equidistancia, á superior. Para aprobar o curso sen necesidade de realizar a proba final, será necesario obter unha cualificación mínima de 15 puntos na suma das tres avaliacións, sempre que non haxa máis dunha avaliación suspensa e que a nota desa avaliación non sexa en ningún caso inferior a 4. A nota final do curso será a media aritmética das tres avaliacións, redondeada á unidade máis próxima e, no caso de equidistancia, á superior.

3.5.2.2. Proba final ordinaria e proba final extraordinaria

No caso de que non se dean as circunstancias anteriormente referidas, o alumnado deberá presentarse ao exame final ordinario, no que se examinará unicamente da avaliación ou avaliacións suspensas. A proba terá unha estrutura idéntica á dos exames das avaliacións. Para aprobar o curso, a nota deste exame, redondeada á unidade máis próxima e, no caso de equidistancia, á superior, deberá ser, como mínimo de 5 puntos sobre 10. A nota media do curso terá en conta, de maneira proporcional, a nota obtida na avaliación ou avaliacións que foran aprobadas anteriormente, no caso de que se dea esa circunstancia.

De non obter unha cualificación positiva no exame final ordinario, o alumnado deberá presentarse á proba final extraordinaria, na que se examinará da totalidade dos contidos da materia. Tamén serán avaliadas nesta proba as lecturas obrigatorias de literatura. A proba terá unha estrutura idéntica á do exame final. A nota final do curso será a nota do exame, redondeada á unidade máis próxima e, no caso de equidistancia, á superior, sendo necesario obter unha cualificación mínima de 5 puntos sobre 10 para aprobalo.

3.5.2.3. Normas para a realización dos exames

O alumnado deberá presentarse á hora da convocatoria do exame en posesión dun documento de identificación oficial (DNI, permiso de condución, pasaporte, permiso de residencia...) Non poderá levar na cabeza ningunha prenda que dificulte a súa identificación e deberá ter descubertos os pavillóns auriculares para que se poida comprobar que non utiliza ningún dispositivo auditivo non autorizado.

Non estará permitido abandonar a aula antes de pasados 20 minutos desde o inicio da proba e non se permitirá realizala a quen se presente cun atraso superior a ese tempo. Unha vez finalizado o exame, o/a alumno/a deberá entregalo ao profesorado encargado da supervisión do mesmo, aínda que estea en branco. En ningún caso o poderá deixar sobre a mesa. No momento da entrega, deberá presentar o documento de identificación e asinar na folla de asistencia.

Durante o exame non estará permitida a utilización de teléfonos móbiles, reloxos intelixentes (mesmo en modo de reloxo convencional) ou outros aparellos electrónicos, que deberán permanecer apagados. No caso de que o profesorado que supervisa a proba detecte que algún/algunha alumno/a copia ou intenta copiar mediante calquera sistema (*chuleta*, apuntamentos, comunicación con outro/a alumno/a, teléfono...), ou está en posesión dalgún dispositivo electrónico non autorizado acendido, este/a deberá entregar o exame, que será cualificado con 0 puntos, e abandonar a aula. O/A alumno/a non terá en ningún caso dereito a que se lle repita o exame.

4. Concrecións metodolóxicas

O proceso de ensino deberá estar dirixido non tanto á transmisión de coñecementos como ao desenvolvemento por parte do alumnado de habilidades e estratexias de planificación da propia actividade de aprendizaxe. Será preciso integrar na práctica do curso tanto procedementos, conceptos e actitudes como o traballo das capacidades básicas (escoitar, falar, ler e escribir) así como todos os bloques de contidos presentes nos currículos.

A actividade creativa do alumnado é factor decisivo na realización da aprendizaxe. É o/a alumno/a quen modifica e reelabora os seus esquemas de coñecemento, construíndo a súa propia aprendizaxe. En todo caso, tentarase que o/a alumno/a sexa o protagonista dentro da aula, e non só un mero receptor de información, para o cal se fomentarán e valorarán as súas iniciativas á hora de propor actividades e desenvolverlas participativamente, de criar os seus propios textos a partir de modelos propostos, de expresar e confrontar as súas opinións críticas sobre os distintos asuntos tratados, etc.

A metodoloxía estará sempre en función do desenvolvemento das competencias clave, incidindo de maneira particular naquelas que se encontran mais presentes nesta materia, basicamente a competencia en comunicación lingüística, mais tamén as competencias para aprender a aprender, autonomía e iniciativa persoal, social e cidadá e tratamento da información e competencia dixital; tendo en conta sempre que tanto o proceso de aprendizaxe como o de adquisición de competencias progresa en espiral, o que significa que a adquisición de novas habilidades debe ir paralela ao mantemento e á activación das dos cursos anteriores, pois sobre elas se asenta. Neste proceso o docente actuará como guía e mediador para facilitar a construción desa aprendizaxe.

Noutra orde de cousas, é importante entender que a profunda transformación que nos últimos anos se vén experimentando na sociedade no campo da adquisición e procesamento da información obriga a adaptar as metodoloxías e estratexias didácticas no ensino. O alumnado, en particular, máis familiarizado coas novas linguaxes comunicativas, manifesta unha receptividade moito máis grande á adquisición de contidos a través dos novos soportes informáticos. O modelo de ensino a distancia debe por tanto aproveitar esta circunstancia para aproveitar a motivación do alumnado. Os recursos informáticos, dos que este centro se encontra moi ben dotado son, pois, unha arma eficaz para, por un lado, captar a atención do alumnado, estimulando a súa motivación e, por outro lado, para convertelo nun elemento máis activo no proceso de aprendizaxe.

Guiados por esta metodoloxía, empregaremos na aula virtual tanto material propio (gravacións, vídeos titoriais, presentacións, foros, exercicios interactivos..) como alleo, mediante ligazóns a aqueles recursos da rede que resulten interesantes. É conveniente salientar a importancia especial que neste modelo de educación a distancia presenta a comunicación entre profesorado e alumnado e mesmo entre o propio alumnado entre si. Para iso, fomentaremos a comunicación polos foros das materias e realizaremos tamén titorías web a través da plataforma virtual do centro.

As orientacións básicas que guían a metodoloxía da nosa materia son as seguintes:

- Ir substituíndo progresivamente as dinámicas de aprendizaxe dedutiva e indutiva por outra de natureza interactiva, máis participativa, creativa e lúdica que reforce a motivación do alumnado e a potencie a súa madurez.
- Reforzar os aspectos prácticos da lingua galega, Ortografía, Fonoloxía e Gramática, poñendo especial atención na nas competencias lingüísticas activas, aproveitando as estruturas lingüísticas que cada alumno/a ten xa interiorizadas para, a partir delas, afianzar o coñecemento gramatical, procurando prescindir na medida no posíbel do hábito dunha explicación teórica.

Con todo, segue entendéndose evidentemente como necesaria a explicación daquelas cuestións que o docente considere imprescindibles para unha correcta orientación do traballo do alumnado. Empregaranse tamén para este fin materiais curriculares elaborados polo docente ou tirados de diversos campos (xornais, televisión, literatura...) que sirvan ao mesmo tempo para achegar a dinámica do curso á realidade en que o alumnado se encontra inmerso. A realización de exercicios de tipo práctico permitirá o afianzamento dos coñecementos lingüísticos.

- Profundar no estudo do Léxico, partindo do coñecemento do vocabulario máis concreto e próximo, ben organizándoo en campos léxicos xerais, de xeito que se tenda a enriquecer o vocabulario de maneira uniforme, ben partindo, de maneira menos sistemática, de textos literarios ou non literarios, láminas, recolleitas da lingua oral, etc.
- Adoptar un enfoque comunicativo no ensino e aprendizaxe das linguas, que faga do texto a unidade comunicativa fundamental (de todo tipo de textos, mais especialmente dos expositivos e argumentativos) e que favoreza o emprego do idioma en distintas funcións e contextos de uso. As habilidades e estratexias lingüísticas deben ser obxecto de especial atención sen por iso desdeñar a reflexión e o coñecemento do código lingüístico.

Para tal fin, promoveranse actividades de lectura, análise e comprensión de textos escritos de natureza moi variada, procurándose alcanzar unha boa competencia na corrección e na comprensión dos contidos e na capacidade para valorar de xeito crítico e persoal a información presente neles.

Tamén se realizarán actividades de produción de textos escritos, igualmente de natureza variada, onde se pretenderá afianzar e progresar no emprego correcto das linguas (aspectos ortográficos e gramaticais), da selección de vocabulario, da textualidade, da organización dos contidos, da adecuación á situación comunicativa e da correcta presentación visual.

- Potenciar, dentro das escasas posibilidades que este sistema de ensino a distancia ofrece, a oralidade, fomentando a participación activa e espontánea do alumnado nas videotitorías. Será importante conseguir que as intervencións orais se desenvolvan, na medida do posíbel, dentro da corrección lingüística, da claridade e corrección na exposición de contidos e argumentos, e participen dun espírito de respecto e tolerancia ante as opinións discrepantes. Para isto precisarase crear na aula un bo ambiente de respecto e boa acollida por parte do grupo cara ás intervencións do alumnado.

- Promover a utilización da diversidade de fontes (manuais, enciclopedias, internet...) e recursos para a obtención da información, para realizar unha selección crítica da mesma e empregala para unha correcta elaboración de textos propios, nos que se abra a posibilidade de emitir opinións persoais. Fomentarase o emprego de programas informáticos para a confección de traballos e actividades (procesador de textos e presentacións, basicamente)

- Promover a lectura até a adquisición por parte do alumnado dun hábito lector, importante para o perfeccionamento lingüístico, para o melloramento da capacidade de expresión e para o mellor coñecemento da realidade literaria, cultural e social do noso país. Con esta finalidade proporase a lectura de tres obras de literatura ao longo do curso, ademais doutros textos literarios ou non literarios que serán puntualmente empregados na dinámica da clase.

Polo que respecta aos contidos de literatura, a metodoloxía empregada tenderá a partir, na medida do posíbel, do texto literario: da súa comprensión e do seu desfrute. Con frecuencia, o rigor do estudo literario e a excesiva teorización afastan ou dificultan a recreación na lectura, en especial cando aínda non se adquiriu unha suficiente madurez lectora. Isto fai que con frecuencia o alumnado identifique a *literatura* en si co *estudo da literatura* (materiais escritos, explicacións do profesor...) máis que co propio texto literario, pensado para o pracer e a reflexión.

Por iso entendemos que o ideal é que o discurso teórico previo estea orientado sempre a facilitar a comprensión do texto e reducirse a dar as claves mínimas necesarias para o alumnado afrontar a lectura. Unha vez lido o texto é cando se debe abordar a reflexión teórica profunda sobre a propia obra, autor, período, situación histórico-social en que foi escrito, etc., deixando que o alumnado, desde a experiencia persoal da súa lectura, colabore activamente na súa elaboración.

5. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente

O proceso do ensino e a práctica docente será avaliado mediante a valoración dos seguintes apartados.

Dimensión	Indicadores	1	2	3	4	5
Planificación	1. Programa a materia tendo en conta os estándares de aprendizaxe.					
	2. Programa a materia tendo en conta os plans e proxectos educativos do centro.					
	3. Programa a materia tendo en conta o tempo dispoñible para o desenvolvemento desta.					
	4. Formula os obxectivos didácticos de forma que expresen as competencias a acadar polo alumnado					
	5. Programa actividades e estratexias en función dos estándares de aprendizaxe e das necesidades do alumnado.					
	6. Planifica as clases de modo flexible, preparando actividades e recursos axustados á programación da aula e ás necesidades e aos intereses do alumnado.					
	7. Establece, de xeito explícito, os criterios, procedementos e instrumentos de avaliación.					
	8. Coordínase co resto do profesorado dos departamentos implicados na materia					
Dimensión	Indicadores	1	2	3	4	5
Desenvolvemento	1. Organiza os contidos dando unha visión xeral de cada tema					
	2. Relaciona os conceptos novos cos xa coñecidos.					
	3. Desenvolve os contidos dunha forma ordenada e comprensible para o alumnado.					
	4. Mostra predisposición para aclarar dúbidas e solucionar problemas académicos.					

	5. Optimiza o tempo dispoñible para o desenvolvemento do currículo.					
	6. Utiliza as TIC para apoiar os contidos na aula.					
	7. Promove o traballo cooperativo e mantén unha comunicación fluída co alumnado.					
	8. Elabora actividades que permitan a adquisición dos estándares de aprendizaxe.					
	9. Facilita estratexias de aprendizaxe (como buscar información, como resolver problemas,...)					
Dimensión	Indicadores	1	2	3	4	5
Seguimento e avaliación	1. Realiza a avaliación inicial ao principio do curso para axustar o proceso de ensinanza ao nivel do alumnado.					
	2. Detecta os coñecementos previos do alumnado en cada tarefa de aprendizaxe.					
	3. Proporciona a información necesaria sobre a resolución das tarefas e sobre como poder melloralas.					
	4. Corrixe e explica de forma habitual os traballos e as actividades do alumnado e dá pautas para a mellora das súas aprendizaxes.					
	5. Utiliza procedementos e instrumentos variados de recollida de información.					
	6. Utiliza suficientes criterios de avaliación que atendan de xeito equilibrado á avaliación dos diferentes contidos e das competencias clave					
	7. Favorece os procesos de autoavaliación e coavaliación.					
	8. Propón novas actividades que faciliten a adquisición de obxectivos cando estes non foron alcanzados suficientemente.					
	10. Propón novas actividades de maior nivel cando os obxectivos foron alcanzados con suficiencia.					
	11. Informa con claridade dos resultados académicos aos estudantes e, de darse o caso, aos pais e nais ou titores legais.					
Dimensión	Indicadores	1	2	3	4	5

Motivación do alumnado	1. Proporciona un plan de traballo ao principio de cada tarefa.					
	2. Utiliza recursos motivadores para introducir a unidade (lecturas, cancións, vídeos, debates, diálogos...).					
	3. Relaciona as aprendizaxes con aplicacións reais ou coa súa funcionalidade.					
	4. Relaciona os contidos e actividades cos intereses do alumnado.					
	5. Estimula a participación activa dos estudantes na clase.					

Os indicadores de logro mediranse do 1 ao 5 do seguinte xeito:

- 1: Nunca
- 2: Poucas veces
- 3: A miúdo
- 4: Case sempre
- 5: Sempre

6. Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes e deseño da avaliación inicial

No curso de 1º de Bacharelato non existe a avaliación e seguimento de materias pendentes xa que o alumnado debe acceder a este nivel educativo con todas as materias do curso anterior aprobadas. Tampouco se pode considerar que haxa neste sistema de ensino alumnado de 2º de Bacharelato coa materia de 1º pendente xa que aqueles/as alumnos/as que non superasen esas materias continúan a estar matriculados nelas e son atendidos/as daquela polo profesorado correspondente deses niveis educativos.

As características específicas da educación a distancia e a organización do centro fan que non sexa posible a realización dunha proba de avaliación inicial fóra do calendario de exames establecido polo IES. De todos os xeitos, poderanse analizar os coñecementos previos do alumnado que realice as actividades voluntarias propostas na aula virtual durante as primeiras quincenas do curso. Isto permitirá ir adecuando de maneira progresiva os contidos destas actividades ás necesidades reais do alumnado.

7. Medidas de atención á diversidade

A atención á diversidade debe considerarse como o conxunto de medidas e accións que teñen como finalidade adecuar a resposta educativa ás diferentes características e necesidades, ritmos e estilos de aprendizaxe, motivacións, intereses e situacións sociais e culturais de todo o alumnado, de maneira que este poida conseguir alcanzar as competencias clave e os obxectivos deste nivel académico, partindo de situacións individuais diversas.

A modalidade de ensino a distancia na que se adscribe a materia que é obxecto desta programación e a enorme cantidade de alumnos/as que matriculados nela (e mesmo o descoñecemento da súa totalidade, ao estar aínda aberta a matrícula no momento de redactarse esta programación didáctica), condicionan de xeito decisivo a atención individualizada a todo o alumnado.

Por un lado, non existe un contacto directo nas aulas co alumnado que permita detectar problemas ou características especiais. Tampouco é posible, por outro lado, unha avaliación inicial completa do alumnado, dadas as condicións deste sistema educativo.

A actuación levada a cabo polo profesorado se circunscribirá daquela necesariamente á comunicación a través da aula virtual do centro. A propia estrutura desta aula virtual permite que o propio alumnado vaia adecuando os materiais ofrecidos nela ao seu propio ritmo de traballo e de aprendizaxe, o que redundará nunha mellor adaptación aos contidos curriculares.

Ademais, a posibilidade dunha comunicación directa co/coa profesor/a da materia a través das titorías telemáticas e do foro do curso permitirá unha atención individualizada dos/das

alumnos/as na que se solucionen os problemas que a cada un/unha deles/as se lle vaian presentando no seu proceso de aprendizaxe e na que se propoñan estratexias de mellora adaptadas ás características de cada un/unha deles/as.

Por outro lado, no caso de detectarse problemas que afecten de maneira conxunta a parte do alumnado, será posible habilitar na aula virtual algúns contidos complementarios e/ou actividades de reforzo que queden a disposición do alumnado que os precise.

8. Concreción dos elementos transversais

Ademais dos contidos específicos de Lingua Galega e Literatura, esta materia contribuirá á formación integral do alumnado mediante actividades que desenvolvan aspectos transversais fundamentais para a aprendizaxe en valores esenciais como a igualdade, a responsabilidade, a solidariedade e a tolerancia.

Os temas transversais serán tratados en textos de natureza diversa que serán analizados ao longo do curso (fundamentalmente nos bloques 1, 2 e 4 do currículo da materia de Lingua Galega) e que, facultativamente, poderán tamén servir de punto de partida para reflexións persoais expostas por escrito e tarefas diversas. Tamén se poderá partir doutros materiais audiovisuais que, referíndose ao currículo destas materias, teñan relación con algún dos temas da transversalidade.

O docente será sempre claro referente na dirección ética axeitada que se deba adoptar en cada caso, sen menosprezo da liberdade de pensamento que, dentro dos límites do razoábel, poidan presentar os/as alumnos/as e corraxirá aquelas actitudes e opinións que considere lesivas para os valores expostos no primeiro parágrafo deste apartado.

Intentaremos lograr, entre outros, os seguintes obxectivos:

- Tomar conciencia das situacións de desigualdade económica, cultural, relixiosa, lingüística do mundo entendendo que, máis que un mal inevitábel, son realidades que se poden cambiar.
- Analizar as causas dos conflitos no mundo, tanto a nivel de relacións interpersoais como a nivel de Estados. Aprender a importancia de resolver as discrepancias a través do diálogo, o respecto e a tolerancia.
- Valorar as linguas como medios de comunicación en pé de igualdade e insistir na importancia de que todas elas, así como os seus falantes, desfruten dos mesmos dereitos.
- Fomentar o interese por coñecer outras culturas diferentes da nosa; aprender a respectalas e a valoralas.
- Fomentar o respecto polo medio ambiente e adquirir hábitos que contribúan á súa conservación.

- Identificar e corrixir as actitudes que resulten discriminatorias ou ofensivas coas mulleres. Eliminar, na medida do posíbel, os compoñentes sexistas no uso da lingua.
- Aprender a vivir a propia sexualidade con responsabilidade e madurez, respectando as opcións e comportamentos sexuais dos demais.
- Desfrutar dos períodos de lecer con actividades que enriquezan a persoa (lectura, música, deporte, contacto coa natureza...), usando a diversión procedente da tecnoloxía (televisión, internet, consolas de videoxogos...) de maneira responsábel e moderada.
- Entender a importancia de estar ben informados dos aspectos máis relevantes da sociedade e mostrar unha actitude crítica ante as mensaxes procedentes dos medios de comunicación.

9. Actividades complementarias e extraescolares

As características específicas do ensino a distancia no que se enmarcan as materias que son obxecto desta programación non permiten o deseño dun plan de actividades complementarias e extraescolares convencional, no que se conte coa presenza do alumnado para prolongar a tarefa de ensino-aprendizaxe alén do contexto único da aula.

Por tanto, este aspecto quedará reducido á proposta por parte do/da docente á asistencia a actividades que teñan relación con aspectos curriculares da materia (conferencias, exposicións, concertos, teatro, cinema...) ou cos contidos transversais asociados a ela. Tamén se fomentará a participación do alumnado nas actividades colaborativas que se veñen realizando no centro, con outras escolas europeas, a través da plataforma *eTwinning*.

10. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora

10.1. Aspectos xerais

O proceso de avaliación servirá para constatar o nivel de éxito á hora de acadar os obxectivos propostos. Será continuo e aberto e será esencial no proceso de autocorrección dunha programación que é susceptible de ser modificada a partir da experiencia real das aulas, o que redundará no seu valor formativo. Analizará as deficiencias e logros en todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe e aportará instrumentos útiles para a mellora da dinámica educativa en todos os seus aspectos.

O proceso de avaliación deberá ser abordado en dous niveis complementarios:

a) A avaliación da programación en si, en tanto que instrumento pedagóxico. Trátase de verificar se o dispositivo pedagóxico empregado é adecuado e cales son os aspectos en que se poderían presentar maiores conflitos: no nivel de profundidade dos contidos expostos en cada nivel educativo, na idoneidade da secuenciación dos mesmos, no nivel de complexidade da metodoloxía empregada no proceso de ensinanza-aprendizaxe (sobre todo no emprego das TIC), na efectividade das actividades e lecturas propostas, na idoneidade dos materiais curriculares empregados...

A través das reunións dos membros do departamento, iranse analizando estas cuestións e realizaranse as modificacións puntuais que se considere oportunas, xa neste mesmo curso sempre que for posíbel ou, de non selo, tomarase nota delas para reformalas de cara a próximos cursos.

b) A avaliación da interactuación do alumnado coa programación. Trátase de avaliar o nivel de resposta do alumnado coa acción pedagóxica e a capacitación deste á hora de avanzar nas diferentes competencias educativas que poida integrar.

- Competencia en comunicación lingüística: a observación das habilidades do alumnado para empregar correctamente a linguaxe, fundamentalmente na escrita, saber interpretar mensaxes dunha certa complexidade e estar capacitado para emitir xuízos críticos, xerando ideas propias e adoptando decisións persoais.

- Competencia dixital: as actividades realizadas con axuda das TIC contribuirán notablemente a desenvolver a capacidade do alumnado para obter e procesar información dos novos soportes informáticos, transmitila e transformala en coñecemento. A avaliación desta competencia será fundamental para a analizar eficacia pedagóxica destas estratexias.

- Competencias sociais e cívicas: a participación activa do alumnado na aula, fisicamente, no foro da materia e nas videotitorías favorecerá a intercomunicación entre o alumnado en tarefas comúns, a capacidade para valorar tanto as opinións propias como as alleas e integralas de maneira coparticipativa nunha única dinámica de ensinanza-aprendizaxe.

- Competencia para a conciencia e as expresións culturais: En boa parte, os contidos do currículo, fundamentalmente de literatura, abórdanse desde unha perspectiva interdisciplinar, vinculándose a outras expresións artísticas e culturais coas que mantén unha relación directa. Será importante avaliar a capacidade do alumnado para entender, a partir desa visión, o fenómeno da literatura como unha mostra artística integrada no conxunto das manifestacións culturais dunha sociedade determinada. Por outro lado, avaliarase a súa competencia para empregar os recursos propios da expresión literaria en traballos de creación que se irán propoñendo ao longo do curso.

- Competencia para o sentido da iniciativa e o espírito emprendedor: a procura individual de información, a responsabilidade persoal á hora de discriminala, a capacidade para aportar iniciativas ao grupo, servirán para avaliar esta competencia, para analizar até que punto cada alumno/a é capaz de responder aos retos que se lle presentan á hora de tomar decisións que teñan repercusións na súa contorna pedagóxica (e por extensión, na súa vida).

10.2. Protocolo de autoavaliación e mellora do Departamento

Segundo as directrices marcadas pola Dirección do Centro, o Departamento continuará este curso o protocolo de autoavaliación e mellora iniciado no curso 2019-20, co obxectivo de conseguir un mellor nivel de implicación por parte do alumnado na actividade docente e, en consecuencia un maior índice de éxito nas materias impartidas por este Departamento. Analizados os resultados dos dous últimos cursos, considérase oportuno incidir no presente curso nos seguintes aspectos.

1.- Continuar a recoller información sobre as porcentaxes do alumnado que participe nos foros de presentación das materias impartidas polo Departamento, do alumnado co que o profesorado do Departamento estableza contacto individual ou grupal no inicio de curso, do alumnado que contacte co profesorado no inicio do curso, do alumnado matriculado que se presenta a cada materia en cada unha das avaliacións, dos aprobados por avaliación e do número de solicitudes de revisión de exames.

A análise destes indicadores nos cursos anteriores, recollidos nun informe que se enviou á dirección do centro, manifesta unha preocupante desconexión de gran parte do alumnado co seguimento do curso a través da plataforma didáctica, que se evidencia de maneira máis relevante na escasa participación nos exames. Como consecuencia disto, estímase oportuno profundar nos aspectos que se expoñen a continuación.

2.- Potenciar o emprego das titorías web, que presentan un sistema de videoconferencia que pode resultar máis atractivo para o alumnado nas súas comunicacións co profesorado, dando a opción de que se activen en calquera das horas dedicadas polo profesorado ás titorías multimedia. É conveniente insistir a principio do curso no interese deste sistema para conseguir que o maior número de alumnos/as se familiarice con este sistema, que até agora continúa infrutilizado.

3.- Continuar a ofrecer o foro de presentación das materias e comunicarlle ao alumnado mediante un correo grupal a conveniencia de participar nel.

4.- Enviar correos grupais cando haxa algunha información de especial relevancia, a pesar de que esta xa figure nalgunha das entradas da aula virtual.

5.- Continuar a explorar o mellor sistema para a elaboración de vídeos didácticos, dado que non están tendo un seguimento moi significativo por parte do alumnado, procurando limitar ao máximo a súa duración e expresar con claridade e síntese unicamente as cuestións principais ou máis complexas de cada tema.

6.- Delimitar os contidos principais de cada quincena para que o alumnado non se vexa desbordado pola gran cantidade de información que aparece en cada unidade nas guías didácticas das materias de Lingua Galega e Literatura. Neste sentido, vese necesario comunicarlle á dirección do centro que, segundo se manifestou xa nalgunha CCP, sería conveniente reducir o número de entradas por quincena na aula virtual, agrupando as FAQ e eliminando algunha de menor importancia, como o obxectivo e a axenda.

11. Integrantes do departamento, cargos, distribución de cursos e conformidade con esta programación didáctica

MEMBROS DO DEPARTAMENTO	CARGOS	MATERIAS IMPARTIDAS
David Cobas Medín	Xefe do Departamento	Lingua Galega e Literatura I (1º de bacharelato) Lingua Galega e Literatura II (2º de bacharelato)

David Cobas Medín

Xefe do Departamento